A/C. NO.	NEW	181	OLD	155 IV
FOLIO	024			

TITLE

चतुर्दशलक्षणी

ಚತುರ್ದಶಲಕ್ಷಣೀ

జగదీశీ। చతుర్థ॥ శ్రీగదాధరః తదనుపపత్తిః ఆద్యే దండాభావస్య ప్రతియోగితావచ్ఛేదకత్వాదిత్యాదావిత్యాద్యర్థకవ్యధికరణాన్వయిత్వాదిత్యర్థం తం చ తాదృశోక్తిః అత్రేయమనుపపత్తిరేవ వక్ష్యమాణప్రసిద్ధత్వాత్ ॥౮॥ వివేచన॥
వక్ష్యమాణ ఘటతయాఘటత్వేన ప్రసిద్ధ ఇత్యనేన ఘటత్వేన ప్రసిద్ధ ఇత్యత్ర వ్యావర్తకత్వం తద్వ్యతయా వ్యధికరణధర్మావచ్ఛిన్నప్రతియోగితాకాభావస్వరూపత్వేన
లాన్వయిత్వాదితి గ్రంథస్యార్థం తత్త్వవిత్త్వైరితి ప్రకృత ఏవకారస్య వ్యధికరణతయా ఘటప్రసిద్ధ ఇతి తద్వ్యవచ్ఛేదకతావచ్ఛేదకతాదిరితి
౧ ~~[illegible]~~ అత్ర ఘటపదం బోధకత్వేనాం అతిప్రసక్తిః తత్త్వేన ప్రతియోగి
వత్త్వేన మోక్షే తత్పుత్త్రేవ నా ఇత్యాద్యర్థః కృతి ఇతి నకారార్థానుపపత్తిరితి సముదాయత్వేన ప్రతియోగిత్వే ధర్మాణాం గృహీతం ఘటత్వేన వా క్వ
తాదృశాభావస్వరూపత్వే రాధ ఇతి వ్యాప్యత్వేన ద్వయవత్త్వప్రమాణాయా ఘటాభావప్రతియోగిత్వే తయోః సాక్షాదితి నకారార్థానుపపత్తిః
॥౧॥ న ప్రమేయం ఘట ఏవేత్యాదౌ ప్రతియోగితావచ్ఛేదకత్వం తన్మూలం॥ అథాత్ర నవీనాదిగ్రంథేన ఘటాభావే ప్రతియోగితా పరం ప్రద
ర్శితే వలాన్వయి హేతోః సంభవత్వం సామానాధికరణ్యదర్శనాత్ వ్యధికరణప్రతియోగితాకాభావస్వవ్యావృత్తిత్వం వ్యధికరణత్వాదిగ్రంథేన నైవలాన్వ

యుక్తౌ [illegible] త్రావచ్ఛిన్నాధారతాకం ప్రతియోగిలక్షణత్వం వ్యవస్థాపితం తథా హి తద్దేశీయాభావే తత్తదాధేయావచ్ఛిన్నాధారతాకాభావో వ్యాప్తిః ఇతి సాధ్యాభావవదవృత్తిత్వ
మేవ తత్ప్రతియోగిత్వే ప్రతియోగ్యవృత్తిత్వేన వక్తుమశక్యత్వాత్ ఇతి చేన్న ప్రమేయత్వేన సాధ్యత్వాభావవత్యాధారతాయాం తు యుక్తం గగనాధికరణత్వాదపి అవచ్ఛి
చ్ఛిన్నత్వరూపవ్యాప్తిఘటకత్వమితి । తత్ర చ తాదృశవృత్తిత్వేఽప్రసిద్ధేః కేవలాన్వయినో సాధ్యత్వే వ్యాప్తిశంకాయాః ప్రసంగాదితి నవ్యయుక్త
గగనాధికరణత్వాదివ్యాప్తిలక్షణే తద్ఘటకసంగమనే తత్ఫలితార్థం తాదృశాభావస్య గగనాధికరణవృత్తిత్వాభావో వ్యాప్తిరితి వాచ్యం వ్యవచ్ఛేదకప్రతీత్యవిరో
ధిప్రతీతివ్యాప్యత్వం నత్వపరిభాషికలక్షణగ్రహే వ్యవచ్ఛేదకవిరోధితావిరహేణ సాధ్యాభావవద్గగనాధికరణవృత్త్యభావేఽపి తాదృ
శవిరోధిత్వాభావేన వ్యాప్తిపదేన తాదృశసాధ్యాభావవద్గగనాధికరణవృత్త్యభావస్యైవ వక్తుం శక్యతయా తత్ర కేవలాన్వయిన్యప్రసిద్ధ్యా వ్యాప్తిప్ర
సంగాత్ నన్వేవం కేవలాన్వయిని అవ్యాప్తిరితి సాధ్యప్రసిద్ధిదోషం పరిహర్తుం ప్రతియోగ్యవృత్తిత్వాదిదోషాణాం తరాం న ద్వావసంభవమితి వాచ్యం కుత్ర
గుణత్వాదినాపి అవచ్ఛేదకత్వప్రతీతివిరోధిత్వస్య పరిభాషితవ్యాప్తిగ్రహేఽపి తత్త్వేన పారిభాషికేన యత్ర గగనాధికరణత్వాదిలక్షణే తాదృశవ్యా

మూల॥ వచను॥ కృతిసాధ్యత్వేన తాదృశలక్షణాసంగతేః వలాన్వయిత్వే తాత్పర్యప్రసిద్ధ ధర్మవిశేషావిరహేణ తథా మోక్షాంతరవదూహే ప్రతియోగిన వృత్తి ఇత్యాదినేతి ॥౧॥ ॥వివేచన॥

వాచకత్వమితి లక్ష్యాద్యవ్యాప్తివారణాయ అతిప్రసక్తత్వాదిత్యంతం గ్రంథః ॥ అత్ర అతిప్రసక్తిశ్చ ఘటపదవాచకత్వం పటవృత్తిత్వాపత్తిః తథాహి ఘ
టపదజన్యబోధవిషయత్వప్రకారక ఇచ్ఛాత్మక వాచకత్వస్య విషయతాసంబంధేన ఘటపదే పటే వినిష్ఠత్వాత్ తత్పర్యవసానవిషయకత్వాత్ తద్వాచకత్వ
స్య నిరుక్తేచ్ఛావిషయత్వస్వరూపత్వే తు న దోషః తథాహి ఘటపదజన్యబోధవిషయతాత్వావచ్ఛిన్నప్రకారతానిరూపితేచ్ఛావిశేష్యత్వం త
౧ స్య పటేపి సత్త్వాత్ అత్ర చ తాదృశేచ్ఛాసంసర్గేణ వాచకత్వం తు తాదృశవిషయత్వం వ్యాపత్తివారణం తు ఘటపదవాచకత్వస్య పటేపి తావచ్ఛిన్నవి
షయతావచ్ఛేదకసంబంధ ఇత్యుక్తావేవ ఘటత్వ తత్పదవాచ్యతావచ్ఛేదకత్వం తర్హి ఏతల్ మీమాంసకానాం మతే బోధకం త్వైకస్వరూపసంసర్గాత్ మీ
మాంసకానాం మతే ఘటపదవాచ్యత్వైవ రహితానాం తత్పదవధికరణ ధర్మసత్త్వం భవతు జ్ఞానాంశేశత్వనానాం నైయాయికానాం
తాదృశేచ్ఛాయా అవాచకత్వాత్ తత్ర స్యాత్ మీమాంసకానాం మతే త్వస్య వాచకత్వే సత్త్వేన వదధికరణ ధర్మత్వాభావాత్ తేన రూపేణ

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

౫౫||వ్యా||పఞ్చ|| ఇత త్ప్రాశ్లిక వ్యాప్తేస్సమానాయత్వేన సాధ్యతావ్యాపకీభూత సాధ్యకేత్యర్థతయాం తదా దాయ సకల సాధ్య తేవ శేతా శేన స్వయం సంభావేన సమ్యసితావి
కహేత దభావత్వేనేత్యాదిభేదేన సాధ్యతావచ్ఛేద విరుద్ధమతిస్పష్టం సాధ్యకత్వాప్తుం తదగతేషు సాధ్యతా లక్షణేషు యత్ర వ్యాపకత్వసమ్
వాచ్యత్వాత్ స్వప్రతియోగితాయాం సాధ్య ప్రతియోగి తద్వ్యాపక సాధ్యభావాద్వైదకత్వాదిక ప్రతియోగితావత్ స్వాదృశ్యాభావపదేన సాధ్య
౨ యత్త్వేన సాధ్యతావచ్ఛేదకవిధి తసామానాధికరణ్యత్వప్రతియోగి సాధ్య సాధ్యవ్యాప్తి రవారణాత తదా హేత్వభావత్వేనేతి సముత్తశ్చాపి అభావత్వేనాభావ
ప్రతియోగితాయాం హి భావమాత్రస్య త్వేన ప్రయు వ్యాపకత్వవిరహ త్తత్తుం తాత్పర్యా భావ సాధ్యలక్షణాప్యతి కత్వమితాన్ నహి సని యతా భావానా
మైక్యత్వయాత్ తద్వ్యాప్తిని యాదృత ప్రతియోగితాత్వేన స్వనిరూపకాభావప్రతియోగితాత్వేన సాధ్యతావచ్ఛేదకవ్యాపకత్వయ ప్రతంతనితాయా
ం విశేషణాదేవాసుపపత్తేర్విరహనిస్వరూపదోష ఇతి దిక్ ॥ యత్ర సమానాధికరణధర్మావచ్ఛిన్న ప్రతియోగిత్వయో రైక్య విపక్షత్వ వ్యాపకత్వేన నిరుత
సమానాధికరణధర్మావచ్ఛిన్నాభావప్రతియోగిత్వాప్రసిద్ధ్యా ఇతి దిక్ ॥ ౪ ॥ స్వాభావత్వేన తాదృశ విశేషణతా త్వాత్ప్రము యత్ర తత్ర సాధ్య ప్రసి

ద్విరితయం తథాచ చేత్షాస్యాయ సంప్రాయః సమనియతాభావద్వైయక్త్యాపత్తేః సమానాధికరణాత్యంతాభావప్రతియోగితాయాం
స్త్రీతి ॥౫॥ వహ్నిమత్వేన వహ్నిమత్వేన నిషేధే సమానాధికరణాత్యంతాభావ ఇతి ప్రతియోగితా ఇతి చ నిరవచ్ఛేదకః నను వహ్నిమత్వేన ప్రమేయాభావవద్వృత్తిత్వస్య లక్షణాఘటకత్వే తద
ధికరణ యావద్వృత్తిత్వస్య హేతుమత్వేనావ్యాప్తిప్రసంగాత్తద్వృత్తిలక్షణాఘటనమ్ యద్యపి ఇతి చేన్న గ్రంథకారస్యవృత్తిప్రతియోగితావ్యాపకత్వ సాధ్యవత్తా
వచ్ఛేదకవ్యాపకప్రతియోగితాకాభావస్య ప్రసిద్ధత్వేన వహ్నిత్వస్య సంగతిరితి ॥౬॥ నను తత్ప్రతియోగిత్వ ఘటిత లక్షణే స్వరూపసంబంధసవృత్తిత్వ ఘటనాసంభవాత్
స్వప్రతియోగితాయాం విశేషితత్వాత్తద్ధర్మావచ్ఛిన్నప్రతియోగితాక ఘటిత యావత్ప్రసిద్ధత్వమితి [illegible] తాదృశవిశేషణం నిరవచ్ఛిన్నాభా
వానామతిప్రసంగదోషేణేతి యదవ్యాప్తిర్ లక్షణ ఘటిత ప్రసిద్ధ్యభావాత్ అప్రసిద్ధ్యంశ వహ్నిత్వావచ్ఛిన్నత్వ ప్రతియోగితావృత్తిత్వ విశేష
ణం ప్రతియోగితావచ్ఛేదకతాఘటకత్వం సంపాదనీయమితి చేత్తన్న ॥౭॥ నను వహ్నిమత్వేన ప్రమేయాభావవద్వృత్తిలక్షణాఘటకతా [illegible] ద్వ్యాప్యత్వసంబం
ధేన ప్రమేయాభావవద్వృత్తిత్వ లక్షణ ఘటనాసంభవాత్ వహ్నిమత్వ ప్రతియోగితా సంబంధేన వహ్నిమత్వేన ప్రమేయాభావవద్వృత్తితాయా లక్షణే సమన్వయః

అగ॥ వప॥ ౪౮। బ్రాహ్మణలక్షః బలవత్త్వాత్తైన ప్రమేయం సాక్షి । అప్రతిపత్తిరితి గ్రంథస్వారస్యాల్లాఘవస్యాత్ప్రవిషయత్వాత్ప్రసంగస్యాత్ [illegible] తాదాత్మ్యేన సాధ్యతా [illegible] ॥౫౮॥
లక్షప్రాంతమేసూరబ్రత్తి [illegible] నితానాపాదతబం శలిబనసిద్ధసంబంధస్యాం తాదాత్మ్యమేవ [illegible] తదాత్మ్యం సంబంధాన్తర [illegible]
తాకత్వాత్ప్రత్యైనప్రమేయం [illegible] తామీ [illegible] విశేషవిశిష్టబుద్ధి [illegible] సంబంధ [illegible] ఇతి [illegible]
౪ [illegible] దనసంబంధకత్వం [illegible] నైయాయికదృష్టం మోక్షే [illegible] ఇతి [illegible] ఇతి [illegible]
ద్రవ్యత్వాపత్తిరితి తదసంగతి [illegible] పాత్రైవేతి [illegible] సంబంధేన ప్రమేయం [illegible] వ్యాప్యత్వం [illegible]
[illegible] తాదాత్మ్య [illegible] ॥౪౮॥ [illegible] సంబంధేన ప్రమేయం [illegible] ఇత్యాశంక్య [illegible]
[illegible] అత్రేయం [illegible] సంబంధావచ్ఛిన్న ప్రతియోగితాకప్రమేయ [illegible] తాదాత్మ్య [illegible]
[illegible] మితి [illegible] సంబంధేన ప్రమేయం [illegible] సంబంధావచ్ఛిన్నప్రతియో

నిత్యత్వప్రమేయాభావవత్త్వప్రసిద్ధిద్వితీయధర్మస్య వృత్తితావిశిష్టత్వాదినాపి సంబంధేన గగనత్వప్రమేయం నాస్తీతి ప్రతీతిసిద్ధ గగనవృత్తిత్వస్వరూపప్రతియోగిత్వవి
శిష్టత ఇతి సాధ్యతావచ్ఛేదకవ్యాప్యత్వనిరూపితా తాదృశప్రతియోగితాశ్రయాభావవదవృత్తిత్వఘటితత్వాత్ సాధ్యవృత్తిత్వాదిప్రమేయత్వా
త్వస్య ప్రమేయవృత్తిత్వేన ప్రసిద్ధ్యా తదుపాత్తప్రవేశే లక్షణాఘటితత్వాత్ విరుద్ధమితి ॥ ౧ ॥ అవచ్ఛేదకధర్మావచ్ఛిన్నప్రతియోగితాకాభావసత్త్వేపి కేవలాన్వయిత్వాదితి
సాధ్యతావచ్ఛేదకధర్మవత్త్వం యద్ధర్మప్రతియోగివృత్తిధర్మావచ్ఛిన్నప్రతియోగితాకాభావత్వం తదితరత్వవిశిష్టప్రతియోగిత్వస్యైవ కేవలాన్వయిత్వ
యథా ఘటత్వాత్మకప్రతియోగితానిరూపితాయాస్సత్త్వేనావృత్తిత్వేన వా ప్రతియోగిత్వాభావవదాయాం వ్యాప్తిప్రసంగాత్ స్వప్రతియోగివృత్తిధర్మావచ్ఛి
న్నప్రతియోగితాకాభావత్వమేవ తదితరత్వప్రవిష్టమితి న సమానాధికరణసాధ్యాభావప్రవేశే అనుగతత్వనిర్వాహాయ యోగ్యత్వ
రూపాణాం స్వాభావవిశిష్టాభావత్వం తదితి వైశిష్ట్యం బహుత్వాదాత్మకప్రతియోగితాశ్రయవృత్తిధర్మావచ్ఛిన్నప్రతియోగితాకత్వాభావ
సంబంధేన తద్వ్యాప్యత్వస్వరూపసంబంధేన ప్రతియోగిత్వసంబంధేన సాధ్యాభావ ప్రసిద్ధ్యభావాన్నైరుక్తస్య మాయా

౫౫॥ చతు॥ విశే॥ తి ఘటాభావవిశిష్టత్వేన ఘటాభావాత్మకత్వస్య వాయుత్తయా వాచ్యత్వాభావప్రతియోగిత్వస్య నిరవచ్ఛిన్నత్వాదుక్తిరవ్యాప్తిస్తాదవస్థ్యమితి అత్ర ప్రతియోగితావి ॥౫౫॥
శిష్టప్రతియోగితాకాభావత్వం తత్తద్వ్యక్తిత్వావచ్ఛిన్నాధారత్వస్వాశ్రయవృత్తిత్వాభావవద్ధర్మావచ్ఛిన్నత్వోభయసంబంధేన స్వప్రతియోగితావచ్ఛేదక
త్వేన నష్టఘటాభావీయప్రతియోగితాశ్రయవత్త్వోత్పత్తికాలికైనఘటత్వస్య వృత్తిత్వేనయానియమ్యోభయసంబంధేనప్రతియోగితావచ్ఛేదకఘటఘటత్వావచ్ఛి
౫ న్నవద్వినిష్టప్రతియోగితాకాభావశూన్యావ్యాప్తిరితి తాదృశప్రతియోగితావచ్ఛేదకతాఘటకసంబంధేనవృత్తిత్వస్య వివక్షితత్వాన్నదోషః నచతథా
పి సంయోగేన ఘటత్వేన ఘటేనాస్తీత్యపి ప్రతీతిసిద్ధాభావీయప్రతియోగితాశ్రయగుణాదిరూపితస్వసంయోగసంబంధావచ్ఛిన్నవృత్తితాప్రసిద్ధ్యా
తత్రావ్యాప్తిరితి వాచ్యం స్వావచ్ఛేదకతాఘటకసంబంధావచ్ఛిన్నవృత్తిత్వీయస్వరూపేణాస్వాశ్రయవృత్తిత్వాభావస్య వివక్షితత్వాత్ ॥౧౦॥ ననుసాధ్యా
భావవదవృత్తిత్వమితి దీధితిః అత్ర సాధ్యతావచ్ఛేదకసంబంధేన [illegible] దృశం [illegible] సాధ్యాభావవదవృత్తిత్వం యత్సమా
నాధికరణం ఇత్యాది బోధ్యమిత్యంత ఇతి గ్రంథస్య [illegible] తాదృశసంసర్గభిన్నానాం సాధ్యవదవృత్తిత్వాభ్యుపగమే యత్సమానాధికరణం ఇత్యాదిలా

ధః॥ [illegible] ॥ అథాత తృతీయం నాధికరణశేషస్య యత్ప్రాణానాం నాధికరణాన్యతిక్రమ్య యత్ప్రాణానాధికరణాన్యా భావతేస్సృష్యయతాం మానాధికరణశేషస్య ప్రాధ్య
స్య కేకతాహన్నైదకప్రతియోని తాం తత్ప్రసిద్ధ్యైదనాన్వయః తాదృశధమప్రత్యయానన్నైదన యయావత్పక్షప్రసిద్ధ్యయః తాదృశధమబోధప్తి యయాన్నైదన
ప్రతియోని పి నానాధికరణాన్యసిద్ధ్యైదనాన్వయః పతికపోతన్యాయవత్ ఏకత్రబాధే ఇత్యాదితద్యుయోధకతాకపన్యిద్యాతా యయావత్ప్రదపప్రసిద్ధి
యతావన్నైదకధమప్యాప్తకత్ప్రయోధకతయా యత్ప్రాణానాధికరణాసాధ్యప్రసిద్ధ్యై తావన్నైదకప్రతియోగితా ధావత్ప్రాప్తకప్రతియోగితా
నాధికరణప్రతత్ప్రమితిశరప్యసిద్ధ్యా ధః॥ ॥ యత్ప్రాణానాం నాధికరణాన్యతత్వసుక్తేః యయానాత్ప్రసిద్ధి నాదితత్ప్రసిద్ధి వ్యాప్తి రితి [illegible]॥ నను
గాధప్రవ్యాప్తకతాంపన్నైదితా యయా తన్నిరూపకా యయావం తపోధా వాన్య అతికధన్నైన వసాయం పనత్ప్రతియోగితాన్నైన ప్రతియోగితావచ్ఛేదవిశ
ల్లితా [illegible] అయయసాత్ప్రసిద్ధి నాదితప్రతిపాద్యపతత్ప్రత్తి నిగగనాభావనిరూపిత విశేయంతాపన్నైనన పన్నైనన్నావశేషలాభాదాప్రశేషలావ
న్నైదితా యయాగగనాభావనిరూపితవిశేయతా తన్నిరూపకప్రతియోగితాన్యియాయావదం తః పాతితాపత్ప్రతియోగప్రధికరణాప్రసిద్ధైరవ్యాప్తిరతన్నైవశేషః
గగనా

[illegible] [illegible] [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

తద్వ్యాప్తి

న్యాప్తిరితి కేవలాన్వయిన్యప్రోక్తత్వాత్ అత ఏవ తత్సాధనాన్యతమాన్యవిశిష్టతత్సాధ్యం సకాలికసాధ్యాభావవిశేషణతావిశేషయతానవచ్ఛిన్న
భావవద్వృత్తిప్రతియోగితావచ్ఛేదకతాకప్రతియోగితాకాభావవద్వృత్తిత్వంధికరణే వర్తమానో వ్యాప్తిసంభవ ఇతి సాధ్యతావచ్ఛేదకప్రతియోగ్య
వ్యాప్తివృత్తిత్వయా తద్వృత్తిప్రతియోగితావచ్ఛేదకతాకప్రతియోగితాకాభావసాధ్యకత్వప్రతియోగ్యధికరణవృత్తిత్వసాధ్యతావచ్ఛేదకత్వలక్షణత్వ
భావప్రసిద్ధిగతాదవ్యాప్తివిరహాదితి ధ్యేయం ॥ ౧ ॥ అథ లక్షణాంతరాణి విశిష్యప్రతియోగ్యసమానాధికరణేతి యో సాధ్యాభావప్రతియోగిత్వపర్యాప్తాధికరణ
ప్రతియోగితాత్వం తత్ప్రతియోగిత్వేన వాక్యస్థితాత్ అత్రాభావవ్యాప్తియుక్తాపర్యాప్తిమతాధికరణత్వసంబంధేన సాధ్యతావచ్ఛేదకత్వాభావ
సిద్ధిః సమానాధికరణయోః సమానాయోః సాధ్యతావచ్ఛేదకప్రతియోగితావచ్ఛేదకత్వప్రతియోగితావచ్ఛేదకనిరూపితత్వ ఇతి తాదృశవృత్తిమత్త్వం తదభావవ్యాప్తి
లక్షణప్రకారప్రవృత్తివిశేషప్రతియోగ్యవిశిష్టాధికరణత్వాభావప్రతియోగ్యసమానాధికరణత్వే నాపి వ్యాప్తిలక్షణత్వం కాలికసంబంధాభావప్రసిద్ధి
సాధ్యాధికరణతావచ్ఛేదకప్రతియోగితావచ్ఛిన్నయావదభావప్రతియోగిసామానాధికరణ్యవిరహే వ్యాప్తిరతస్తదభావాదావాన్నవ్యాప్తిరితి
సప్రతియోగిత్వవిరహాదితి తాదృశసాధ్యవదభావాదాయోవ్యాప్తిసంగతేః సప్రతియోగ్యధికరణత్వే సాకాంక్షే విభవ

[illegible]

౨ [illegible]

[illegible] సత్త్వేన తత్ర [illegible] సాధ్యాభావ [illegible] వ్యాప్తి [illegible] తల్లక్షణే [illegible] వ్యాప్యత్వమితి [illegible] వ్యాప్యవృత్తి

[illegible] నిరూపిత [illegible] వ్యాప్తి [illegible] అభావ [illegible]

[illegible] ప్రతియోగ్యవృత్తి [illegible] ప్రతియోగితావచ్ఛేదకసంబంధ [illegible] వచ్ఛేద [illegible] సంబంధేన [illegible] నిరూపిత [illegible]

[illegible] వృత్తి [illegible] వ్యాప్తి [illegible] సంబంధ [illegible]

[illegible] వ్యాప్తి [illegible] గగనాభావాభావ [illegible] ప్రతియోగితావచ్ఛేదకసంబంధ [illegible]

[illegible] ప్రతియోగ్యవృత్తిత్వాది గ్రంథ [illegible]

[illegible] లక్షణ [illegible] వివక్షిత [illegible] సాధ్య [illegible]

[illegible] లక్షణ [illegible] ప్రతియోగితావచ్ఛేదకసంబంధ [illegible] ॥ ౨ ॥

[illegible] ప్రతియోగితా [illegible] వివక్ష [illegible]

[illegible] వ్యాప్తి [illegible] ఇతి [illegible] ప్రతి

శ్రీగదా॥ చతుర్థ॥ ఇతరాణి త్వేవంవిధలక్షణాని యావత్తత్సామానాధికరణ్యాభావప్రతియోగిత్వేన తదనవచ్ఛిన్నత్వేన విశేష్యప్రతియోగితా యావత్సత్త్వాదికం సంభవాత్ప్రాప్తత్వం స్పష్టం॥ వివేచనే॥
తాదాత్మ్యసంబంధాధికరణాని యాని తద్వృత్తితావచ్ఛేదకమానవచ్ఛిన్నత్వాద్యసంబంధేన ప్రతియోగితా వైశిష్ట్యసంబంధవ్యాప్యతావచ్ఛేదకప్రతియోగి
తాయాం సంబంధేన సంయోగేన వ్యవహారసాధ్యతత్సామానాధికరణ్యాభావేనయా తత్త్వాన్నైవ నియమ సంభవాత్ సంబంధ తత్సామానా
ధికరణ్యాభావేన తావచ్ఛేదకతావచ్ఛిన్నప్రతియోగితాకస్య వ్యాప్యతావచ్ఛేదకం యద్రూపం తద్రూపావచ్ఛిన్నప్రతియోగితాకస్య
వ్యాప్యతావచ్ఛేదకతావచ్ఛేదకసంబంధేన నిరూపిత నిరూపకతాసంబంధేన తావన్నిరూపితవృత్తిత్వసంబంధం తత్సంబంధవ్యాప్యత్వస్య
ం యథా సాధ్యసంబంధేన ప్రతియోగితావచ్ఛేదకత్వాదిర్వ్యాప్య విశేషణే యత్తయా ఏతదవశేషయాలాభ విశేషణాదితి ధ్యేయం
॰ స్వాధికరణాని యాని తద్వృత్తితావచ్ఛేదకవహ్నిత్వాభావప్రతియోగితావచ్ఛేదకతాయాం వ్యాప్యతావచ్ఛేదకప్రకారతాకనిరూపితవిశేష్యతా
వచ్ఛేదకసంబంధేన తాదాత్మ్యాదిసంబంధేనాధికరణత్వావచ్ఛిన్నసాధ్యవత్త్వవిశేషణాయుక్తవిషయతావత్త్వస్య ప్రతియోగిత్వం

సాంగూనాధికరణ్యాసంభిష్టత్వేన స్వాసమాభావే సత్యాత్మవాసియుత్తాభావానాం ప్రకాశ్యతే యత్తాప్రతీ ప్రసిద్ధ్యబద్ధా వృత్తి వ్యాప్తిత్వే నసయాఃవత్యాసంభ్రుతియో
నితాంవశేషణాత్వే స్వే త్వదధికరణావచ్ఛేదేన ప్రతియోగి. సాధ్యసామానాధికరణ్య ద్వైనాతి వ్యాప్తిరితి వాచ్యం ప్రతియోగ్యవంశే ప్రకారభూతద్వయ
స్వప్రతియోగితావచ్ఛేదకత్వేనంతు సంబంధావచ్ఛిన్నాభావయత్వాత్ సమానాసంబంధాభావయా నిరూపితవృత్తితావచ్ఛేదకవచ్ఛిన్న
స్వత్వం పరితఃపఃపసాధ్యధికరణావృత్తిత్వాభావవచ్ఛేదకవచ్ఛిన్నత్వేసంభవ్యతేయసంబంధపదేనావిశేషితత్వాత్ సాధ్యసంబంధితావచ్ఛిన్న
వవస్తువ్యక్తిస్వసంబంధాభావతాదాత్మ్యవచ్ఛిన్నతస్య తత్త్వే వస్తుబోధితత్వాత్ తాదృక్పక్షే వస్తునికరణాధవాభావప్రసాధ్యాభావప్రవిలక్షణాయామవికల్పాదితి విభా
వసంయుతం ||౼|| సమసనావచ్ఛిన్నస్వసంబంధసంబంధాభావేతత్తాయాంవివక్షణాదేవగగనే నాత్మత్వాభావస్య లక్షణాపత్తిరితి యత్నాభావత్వాత్ జ్ఞానాది
తాదాత్మ్యలక్షణాసమన్వయాదలం యత్తుసాధ్యసామానాధికరణ్యాదత్వేనేతి వ్యక్తిసంబంధియత్తాభావానాం ప్రకాశ్యతేనేన స్వాభావాభావే ఏవంశేషాస్తంయత్కాల
తాదాత్మ్యత్వే ప్రతియోగిసాధ్యసామానాధికరణ్యస్య తాదృశ్యబోధితత్వాత్ తాదాత్మ్యే గగనసత్తాసంబంధాతద్వ్యక్తిత్వాదితి తు

ష్టితేతాదాత్మ్యసంబంధావచ్ఛిన్నగగననిష్ఠావచ్ఛేదకతాకప్రతియోగితాక-గగనసంబంధిగగననిష్ఠప్రతియోగితాకాభావవదవృత్తిలక్షణఘటకత్వేనయా
వదంతర్గతతయా తత్ప్రతియోగిసామానాధికరణ్యవిరహేణావ్యాప్తిః అతో యత్సామానాధికరణ్యేతి గగనావచ్ఛిన్నయా గగననిరూపిత
వృత్తితాభావవత్తాదృశప్రతియోగితా ఇత్యుక్తౌ నోక్తావ్యాప్తిరితి వాచ్యం పూర్వోక్తావ్యాప్తిగౌరవయోస్తావదసంభవేన తాదృశనివేశాసంభవా
దితి॥ ౧॥ నను లాఘవాత్ప్రకృతవృత్తిత్వవిశేషణదానేనాయమాత్మాజ్ఞానాదిత్యాదావవ్యాప్తివారణసంభవే కిం గురుతరయత్సామానాధికరణ్యే
తద్ఘటనేనేతి చేన్న ప్రమేయవహ్నిమాన్ధూమాదిత్యాదావవ్యాప్తిలక్షణలక్ష్యప్రవృత్తి వహ్న్యభావవద్వలక్షణఘటకత్వేనయావదంతర్గతతయా తత్ప్రతి
యోగిసామానాధికరణ్యవిరహాదవ్యాప్తిరితి ధ్యేయం॥ ౮॥ అథ యత్సామానాధికరణ్య ఇతి విశేషణదానేపి అయమాత్మాజ్ఞానాదిత్యా
దౌ అనుమితావాత్మత్వస్య బహూపేతోభానాత్సాధ్యతావచ్ఛేదకస్యాప్రసిద్ధ్యా అవ్యాప్తిరితి వాచ్యం సాధ్యసాధనభేదేన వ్యాప్తిభేదాత్ నిరవచ్ఛిన్న
సాధ్యతాస్థలీయలక్షణే సాధ్యనిష్ఠనిరూపకతాకాధికరణతావన్నిరూపితవృత్తితావదభావప్రతియోగితావచ్ఛేదకతాయాః సామానాధికరణ్య

నానావచ్ఛేదకత్వస్యైవ వ్యాపకతావచ్ఛేదకత్వస్య స్వరూపత్వాదప్రసిద్ధ్యభావాత్ న చ వి శిష్టే సత్తాసామాన్యాభావేతి చేత్తథాపి వ్యాప్తిత్వవ్యభిచారిత్వేల

ఘటభిన్నలక్షణాలక్షఘటత్వాదితి వ్యాప్యం నిరవచ్ఛిన్నవిషయతావచ్ఛిన్నత్వే నిరూపకతానిరూపితాధికరణతావచ్ఛిన్ననిరూపితవృత్తితావచ్ఛేదకావచ్ఛిన్నత్వం

న తాయాం విసర్గాది కరణత్వే సామాన్యావచ్ఛేదకత్వస్య భవితవ్యత్వాత్ తదభావవిశిష్టసత్తానిష్ఠసామాన్యాభావతాయాం నిరవచ్ఛిన్నత్వవిరహేణాభావవ్యాప్తి విరహోక్తే

న వ్యాప్తిస్తు సాధ్యాభావవిశిష్టే నిరూపకతాకాధికరణతావచ్ఛిన్ననిరూపితత్వాదిరూపనివేశః వైశిష్ట్యం చ స్వావచ్ఛేదకసంబంధావచ్ఛిన్నత్వస్వసా

మానాధికరణ్యోభయసంబంధేన స్వావచ్ఛేదకానవచ్ఛిన్నత్వస్వవృత్తిత్వైతదుభయసంబంధేన స్వావచ్ఛేదకానవచ్ఛిన్నత్వసంబంధేన స్వవృత్తిత్వోభయం

తత్స్వసామానాధికరణ్యమనుక్త్వా స్వరూపత్వోపలక్షితప్రకారకస్వరూపవిషయత్వసాధ్యతావచ్ఛేదకవిషయాధికరణత్వానవచ్ఛేదకత్వేనానవ

చ్ఛిన్నవ్యభిచారిణి సాధ్యతావృత్తిత్వే భేదనిరవచ్ఛిన్నాధికరణతాత్వనివేశే తదవచ్ఛేదకతాయాం వైశిష్ట్యనిరూపితాధికరణత్వే సత్యేవ వ్యభిచారనిరూ

పకాధికరణత్వే తాద్రూప్యవ్యభిచారిత్వేన తాదృశాభావత్వేన సాధ్యవ్యాపకతావచ్ఛేదకప్రతియోగితాకత్వనిరూపణాలక్షణాపేక్షకత్వాత్

చగ॥చతు॥ ఘటత్వాదినానాధర్మావచ్ఛిన్నాభావసముదాయాత్ వ్యాప్తిపక్షే తత్తద్విశేషః అత్రైవకాలికసంబంధావచ్ఛిన్నసముదాయత్వాభావసముదాయాత్ వ్యాప్తివారణాయ ॥ వివేచన॥

స్వావచ్ఛేదకసంబంధావచ్ఛిన్నత్వస్య ప్రవేశః తద్ఘటత్వస్య వ్యాప్యత్వాశిష్టే వా ధర్మావ్యాపకత్వాదిత్వాదావతివ్యాప్తివారణాయ స్వప్రవృత్తిత్వస్య ప్రవేశః

[illegible] తాద్వితాప్రేశ్యే స్వప్రయుక్తా ధర్మత్వనిష్ఠనిరూపకతాయాం తత్ప్రతియోగితాదికధర్మత్వస్య ప్రతిబంధకనిరూపకాదికసంస్కృష్టైవ వ్య

భావశ్చేత్యత్వాదభావశ్యలక్షణా ఘటకత్వాదభావాంతరసముదాయాతివ్యాప్తిప్రసక్తేః ప్రతియోగితాసంబంధేన వక్ష్యమాణ

౨౦ కవక్ష్యభావనిరూపితయావత్స్వాభావసముదాయత్వే తు కక్షే తాదాత్మ్యాభావప్రసంగనిరూపితయావత్త్వావచ్ఛిన్ననిరూపకతాయాం

త్వేనాప్యుక్తిరియాస్వావచ్ఛిన్నత్వనివేశః అవచ్ఛేదకత్వసంబంధావచ్ఛిన్నప్రతియోగితాకస్వాభావవత్సమానవచ్ఛిన్నత్వం తదర్థః తేనాయమాత్మ

త్వనాదిత్వాదేః స్వావచ్ఛేదకప్రసిద్ధావపి నక్షతిః [illegible] ధికరణసంబంధావచ్ఛిన్నప్రతియోగితాకస్వాభావప్రసిద్ధత్వాదితిదిక్ ॥౨॥ నను

హేతుమద్ధికరణానాంఇతి భేదఘటితిత్వేన వైశి ॥ నన్వత్ర స్వమూలక్షణం ఘటవత్త్వాభావాత్ కథముక్తమితి [illegible] విని నమకాభావే

సతా[illegible] ద్య శబ్దప్రకృష్టం భవాంతః ప్రవృత్త సత్త్వాదివసాన్యాభావా దిత్తి ని యమ వలం బ ప్రతిబన్ధ యాం ప్రవృత్త మోఘప్తి తత్ర ప్రాగ్భావ ప్రాగభావ సాధికరణ్యం చేత్
యమప్రాప్తా మపి ప్తి తస్య ప్రతి తేజోప్రాప్తా సాధి[illegible] కరణ్యం కథమయుక్త మిత్యాశ్యం కత్తి [illegible] స్వాధ ప్రాగభావ సాధికరణ్య [illegible] ప్రాగభావ
వచ్ఛేదక విశిష్ట భావత్వ్యా[illegible] కాలావచ్ఛేదేన తథా వచ్ఛేదక పర్యాప్తాధికరణతాకః [illegible] ప్రాగభావ సాధికరణ్య [illegible]
కతావచ్ఛేదక ప్రతియోగితాక ప్రత్యయ సంబంధేన వ్యాప్తకతా [illegible] ప్రాగధికరణతా వ్యాప్తక ప్రత్యయ సంబంధేన [illegible]
సంబంధ [illegible] కతా [illegible] ప్రతియోగితా [illegible] కతాధికరణ [illegible] ప్రత్యయ సంబంధేన [illegible] ప్రతి
యోగితా [illegible] వచ్ఛేదక [illegible] ప్రాగభావ సాధికరణ [illegible] సంబంధేన [illegible] ప్రతియోగితా [illegible]
[illegible] వ్యాపకతా [illegible] ప్రాగభావ సాధికరణ్య [illegible] తావచ్ఛేదక విశిష్ట [illegible] భావత్వ్యా [illegible]
[illegible] ప్రాగభావ సాధికరణ్య [illegible] కాలావచ్ఛేదేన [illegible] వ్యాప్తకతావచ్ఛేదక [illegible] ప్రత్యయ సంబంధేన [illegible]

ಬಗ||ಪತ್ರ|| ಸ್ವಾಧಿಕೇ ಬನಶಾರಸಂನ ಬಸ್ವಪ್ರತಿಯೋಗಿತಾವಚ್ಛೇದಕಸಂಬಂಧೇನ ಸಾಧ್ಯವತ್ ಪ್ರತಿಯೋಗಿ ಸಾಂಗಾನಾಧಿಕರಣವೃತ್ತಿ ಪ್ರತಿಯೋಗಿ ವಿಶಿಷ್ಟಕಣತ್ವ

ರೂಪತ್ವಾತ್ ತಥಾ ಚ ಸ್ವಾವಚ್ಛೇದಕಸಂಬಂಧಾವಚ್ಛಿನ್ನ ಸಾಧ್ಯವದ್ವೃತ್ತಿ ಭಾವೀಯ ಪ್ರತಿಯೋಗಿತಾನವಚ್ಛೇದಕತ್ವ ತಾದಾತ್ಮ್ಯೋಭಯ ಸಂಬಂಧೇ

ನ ಹೇತುಮದನಾಧಿಕರಣಾಭಾವೀಯ ಪ್ರತಿಯೋಗಿತಾವಿಶಿಷ್ಟ ಪ್ರತಿಯೋಗಿತಾ ಕಾಭಾವಾ ಧಿಕರಣ ಲಾಘವ ನಾಧಿಕರಣವೃತ್ತಿ ಹೇತೌ ಸತ್ವಾತ್ ವಿಶೇಷಾ

ಲಕ್ಷಣಸಮನ್ವಯ ಇತಿ ಭಾವಃ ಅತ್ರ ಸಾಧ್ಯತಾವಚ್ಛೇದಕ ಹೇತುತಾವಚ್ಛೇದಕ ಯೋನಿರತಿ ಪ್ರಸಕ್ತಿ ಸಾಧ್ಯ ನಾನಾಧಿಕರಣವೃತ್ತಿ ಸಾಧ್ಯತಾ

೧೧ ವಚ್ಛೇದಕ ವಿಶಿಷ್ಟ ಸ್ವನಿರೂಪಿತ ಹೇತುತಾವಚ್ಛೇದಕ ಪ್ರಾಪ್ತಿ ವಿಶೇಷ ಲಕ್ಷಣಂ ತಥಾಹಿ ಸ್ವಾವಚ್ಛಿನ್ನ ನಾನಾಧಿಕರಣ ಸ್ವಾವಚ್ಛಿನ್ನ ನಾಧಿಕರಣಾಭಾವ ಪ್ರತಿ

ಯೋಗಿತಾವದನ್ಯ ಪ್ರತಿಯೋಗಿತಾಕ ತಾದಾತ್ಮ್ಯೋಭಯ ಸಂಬಂಧೇನ ಸಾಧ್ಯತಾವಚ್ಛೇದಕ ವಿಶಿಷ್ಟ ಭಾವತ್ವ ತಾದಾತ್ಮ್ಯಾದಿ ನಿವೇಶಃ ತ್ರಿಶಿಷ್ಟೋಭಯ ಸ್ವಾವಚ್ಛೇದಕತ್ವ ಸ್ವಾ

ವಚ್ಛೇದಕ ಸಂಬಂಧಾವಚ್ಛಿನ್ನತ್ವೋಭಯ ಸಂಬಂಧೇನೇತಿ ಧ್ಯೇಯಂ ||೮|| ನನು ಪ್ರಕೃತೇ ದ್ರವ್ಯತ್ವ ತಾದಾತ್ಮ್ಯೋಭಯಾಭಾವ ವಿಶಿಷ್ಟ ಸಾಧ್ಯ ನಾನಾಧಿಕರಣಾಯಾ

ದಂತಸ್ಯ ತತಯಾಸ್ಯ ವಿಶಿಷ್ಟ ಹೇತ್ವಧಿಕರಣಾಪ್ರಸಿದ್ಧ ದ್ರವ್ಯತ್ವ ತಾದಾತ್ಮ್ಯಾಭಾವ ಪ್ರಸಿದ್ಧತಾದವಸ್ಥ್ಯ ಸಂಭವೇನ ಸಾಧ್ಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ತನ್ನ ನನು ಬಿತಮಿತಿ

న్నస్యసూక్ష్మసవృత్తి ధర్మానవచ్ఛిన్నత్వేసతి తదీయప్రతియోగితాంశాంవిరహేణ లక్షణాఘటకత్వాద్వ్యర్థత్వేతేన నిర్వహ్నిపక్షస్యవృత్తిదితి
సముచ్చయకత్వబాధితిసాంఖ్యాన్యాప్యాభావసాధ్యదాయమావ్యాప్తివారణాయ భావభిన్నత్వస్య వయికరణ్యేత అత్ర సమ్యగ్రూపేణ సాధ్యతావచ్ఛేదకాది
రణ్యాభావిరహేణ లక్షణాఘటకత్వాత్ తదిత్యర్థః నానాధికరణత్వేనరూపసంబంధావచ్ఛేదకాభావభిన్నత్వస్య వయికరణ్యతయా సాధ్యసంబం
ధత్వస్య ప్రకృత్యైకాధిపత్యేతసమితి సామాన్యం జ్ఞానిం తద్గ్రాహ్యాన్వయిత్వేనవిరహితత్వేనజ్ఞానిశ్చాంశాన్యాప్యాభావ సాధ్యతాయా
సంబంధాధికరణాద్యుప అత్రికల్పేపి భావభిన్నత్వస్య వైశిష్ట్యాయస్వరూపకత్వేనసాధ్యతావచ్ఛేదకత్వం భావాత్ అత ఏవ ధూమాభావేసాధ్యత్వా
సాధ్యాదికరణ్యవిరహేణ తత్వేన లక్షణాఘటకత్వాత్ అఘటకత్వేన ధూమాభావస్య ప్రతియోగితావచ్ఛేదకాదిసాధ్యాధికరణ్యభేదత్వేనవ్యాప్తి
సంబంధావచ్ఛేదకత్వేనసాధ్యతావచ్ఛేదకసంబంధేన సంయోగాభావస్య వైశిష్ట్యాంతర్భావ్యాప్తిసంబంధేన సాధ్యతావచ్ఛేదకసమితి వాచ్య
ం ప్రతియోగివృత్తిత్వవిశిష్టస్య తదయోగ్యత్వ స్వరూపసాధ్యవత్తా భావాదాయాతివ్యాప్తివారణాయ తథాచ నిరుక్తసూక్ష్మసవృత్తి ధర్మానవచ్ఛిన్నత్వే

ನ॥ಚತು॥ ತದೀಯಸ್ಯ ಪ್ರತಿಯೋಗಿತಾಯಾಂ ವಿರಹೇಪ್ಯತ [illegible] ದಾದಾಯಾ ಇತಿ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಪಾರಣಾ ಮಿತಿ ವಾಚ್ಯ ಸ್ವಸಮಾನ ವೃತ್ತಿ ಧರ್ಮಾನವಚ್ಛಿ ದವೃತ್ತಿ ಸೋಪ್ಯಧಿಕರಣೋ ॥ ವಿಶೇಷಣ॥

ಭಯಾವೃತ್ತಿ ಧರ್ಮಾನವಚ್ಛಿನ್ನ ಪ್ರತಿಯೋಗಿತಾಕಾಭಾವ ತಾಪ್ಯನವಚ್ಛಿನ್ನತಿ ಸ್ವೋಭಯಾಭಾವ ತ್ವೇನ ಸ್ವಸಮಾನ ವೃತ್ತಿ ಧರ್ಮಾನವಚ್ಛಿನ್ನೈ ತಸ್ಯ ನೈವ ನಿವೇಶ ತ್ವಾದಿತಿ ಧ್ಯೇ

ಯಂ॥ ಯತ್ತು ಸ್ವಸ್ವಪ್ರತಿಯೋಗಿ ಸಾಧನಾಧಿಕರಣ್ಯಾ ಇತ್ಯಾದಿ [illegible] ಗತಸ್ಯ [illegible] ತತ್ವಸ್ಯ ಸಾಧ್ಯಾಭಾವ ಕಾಲಾವಚ್ಛೇದಕ ಪ್ರತಿಯೋಗಿತಾ ಕತ್ವ ಸ್ವಾಶ್ರಯ

ತ್ವಂ ಪ್ರತಿಪಾದಿತಂ ತದಾ ವೃತ್ತಿಸ್ಯ ತತ್ವಾನಾನಾಧಿಕರಣ್ಯ ಸ್ವಚ್ಛತ್ವೇಂ ಘಟಿತಂ ಕುತೋನ ಸೂಕ್ತ ಮಿತಿ [illegible] ಯತ್ತೀಂ ವಿವಕ್ಷಾ ತೇ ಸಾಧ್ಯಭಾನಾಧಿಕರಣೇ

೧೭ ಕ್ತ್ವ ವಚ್ಛ ಬಾರಿ ಮಾತ್ರೇಷು ಏತತ್ವಾದಿನಾ ಧೂಮಾಭಾವೇಷು ತಾಭಾವೇಷು ಸಾಧನಾಧಿಕರಣ್ಯಾಸ್ತಿ ತ್ವಾದಿತಿ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಭಂಗಾಂ ಇದಾ ವತ್ವಸ್ಯ ನಿಶ್ಚ ಕಲ್ಪನಾಯ ಮಾತ್ರೆ

ತ್ವನಾದಿ ತ್ವಾದಾ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಪಾರಣಾಯ ಯತ್ವಾನಾನಾಧಿಕರಣ್ಯದೀ ಬಮಿತಿ ವ್ಯಂತ ಪ್ರತಿಬೆಂಧ ಭಾವಾಲ್ [illegible] ತ್ವಾದಿ ತ್ವಾದ್ಯ ಸಾಧ್ಯತಾ ಫಲ

ಕತಾಂ ವಿವೇನ ಸಾಧ್ಯಾಧಿಕರಣೇ ವಹ್ನಿಕಾಲೇ ಪ್ರಾಚಂ ನಪತ್ತಾ ಭಾವಸ್ಯ ಚೆ ಇತ್ಯಾದ ತಿವ್ಯಾಪ್ತಿ ಭಯಾ ಹೇತ್ವಧಿಕರಣಾವಚ್ಛೇದಕ ಸಾಧ್ಯ ಸಾಮಾನಾಧಿಕರಣ್ಯ ನಿವೇಶನ

ಸ್ಯಾವಶ್ಯಕತ್ವೇನ ಪ್ರಕೃತೇತಿ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ವಿರಹಾದಲಂ ಯಾವತ್ವಾದಿ ವಿಶೇಷಿನೇ ನೇತಿ [illegible] ಭಂ ಪ್ರಾಗಾ ಪ್ರಸಂಬಂಧೇನ ಸಾಧ್ಯಾಧಿಕರಣಾ ವೃತ್ತಿ ತ್ವಸ್ಯ ನಿವೇಶ್ಯತ್ವಾದ್ಯ

సాంరిక్షలాసబతావ్యభావవద్దాంతం తవ్యాప్తి విరహో త్వాధికరణావచ్ఛేదకత్వసిద్ధ్యానావచ్ఛేదకత్వేన వైయధికరణ్యసంబంధావచ్ఛిన్నప్రతియోగికాలత్వాదిత్యా
ద్యాపకాలత్వాధికరణే వర్తమానస్యాభావస్య ప్రతియోగితావచ్ఛేదకత్వస్వరూపేణాస్తి ధూమాదేరపి అనాధికరణ్య విరహో వ్యాప్తిరితి స్వరూపేణాస్తి ధూమసాధ్య
నాధికరణ్య సంబంధావచ్ఛిన్నత్వాభావాత్ హేతుసామానాధికరణ్య సిద్ధ్యాపి స్వరూపేణావిశేష్యతయా తదభావవత్త్వాభావస్య స్వరూపేణ హేత్వధికరణావృత్తి
త్వావచ్ఛేదేన లక్షణాదిభిః తాదృశవ్యాప్తిభావాత్ సాధ్య [illegible] మాత్రాధికరణ కత్వభావప్రతియోగితాభావస్యాధికరణ స్వరూపేణైవ ఘట
భావభిన్న సంబంధావచ్ఛిన్నాదిత్యాది ఘటాభావవద్భూభావస్య ఘటాభావత్వేన ఘటాభావవద్వర్తమానాధికరణ తయా సాధ్యవ్యాప్తి సంయోగేన హేత్వధికరణ
వచ్ఛేదకత్వ సంబంధ నివేశనీయం తథా చ హేత్వధికరణతావ్యాపక ద్రవ్య అధికరణతావద్వృత్తిత్వాభావ తద్ఘటాభావవద్వాయావిరహేణ
తివ్యాప్తివిరహో దిత్యేవైయధికరణ్యం తయోరితి భావః అభావప్రతియోగితాభావ తిరిక్తస్యాపి హేత్వధికరణావచ్ఛేదకత్వనివేశస్యాపి
ప్రామాణిక వ్యాప్తిస్థలే తవ్యాప్తిసాధారణ్యార్థం తయోస్త్వధికరణ సంబంధాభావ వ్యాపకతావచ్ఛేదక ప్రతియోగితాకత్వ వైయధికరణ్యాభావ లక్షణం

ಬಿಗ॥ಬಹು॥ ತಯೋರಪಿ ವೈಯಧಿಕರಣ್ಯಮಭಿಪ್ರೇತಂ ನ ತು ತತ್ತದ್ಧರ್ಮೋಕ್ತೇರಿತಿ ವಾಚ್ಯಂ ಅನುಪಂತೋ ಗಾಂ ಪ್ರತಿಂತೋ ಗಬಪ್ರವೃತ್ತಿತ್ವೈತ್ಯಾದಿ ಗ್ರಂಥಾಸಂಗತಿದೋಷದಾನ ಕಾಂದವ. ॥ ೨ ಶೆ ಚಕ॥
ವ್ಯಾಪಕತಾವಚ್ಛೇದಕಪ್ರತಿಯೋಗಿತಾಕತ್ವವೈಯಧಿಕರಣ್ಯಭಿಪ್ರೇತಪ್ರಯೋಜಕತ್ವಾದಿತಿ [illegible] ॥೧೦॥ ಅಥ ಸಾಧ್ಯವ್ಯಾಪಕತಾವಚ್ಛೇದಕಪ್ರತಿಯೋಗಿತಾಕತ್ವ
ಸಪ್ರವೃತ್ತಿ[illegible]ವಂ ಯದುಕ್ತಂ ತನ್ನಾಸಂಗತರಂ ಪ್ರತಿಭಾತಿ ತಥಾಹಿ ಯಾವತ್ತ್ವದಪಿ ವಿಶಿಷ್ಟದಕ ಧರ್ಮವ್ಯಾಪಕತ್ವಬೋಧಕಲಾಭಾತ್ ಹೇತುಸ
೧೭ ಮಾನಾಧಿಕರಣಸಾಧ್ಯವ್ಯಾಪಕತಾವಚ್ಛೇದಕಪ್ರತಿಯೋಗಿತಾಕಾಭಾವಪ್ರವೃತ್ತಿ ಭೇದಪ್ರತಿಯೋಗಿತಾವಚ್ಛೇದಕತ್ವಂ ನಾಸ್ತಿ ತದಭಾವತೋ ಹೇತುಸಮಾನಾಧಿಕರಣಾ
ಭಾವಪ್ರವೃತ್ತಿ ಭೇದಪ್ರತಿಯೋಗಿತಾವಚ್ಛೇದಕತ್ವಂ ನಾಸ್ತಿ ಅಪ್ರತೀತಿ ಸಿದ್ಧಾಭಾವಸ್ಯ ವಿಭಿನ್ನತಯಾ ಧರ್ಮಿಣೋರ್ಭೇದಾದಖಂಡಾಭಾವಘಟಕತಯಾ
ಸಾಧ್ಯ[illegible]ಸಂಭವಾದಿತಿ [illegible]ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಹೇತೌ ನಿಷ್ಠತ್ವಾನುರೋಧೇನ ಸಾಧ್ಯಸಾಮಾನಾಧಿಕರಣ್ಯಪ್ರವೃತ್ತಿ ಅಭಾವೀಯಪ್ರತಿಯೋಗಿತಾನಿರೂಪಿತಧರ್ಮನಿ
ಷ್ಠತ್ವಸಂಬಂಧಾವಚ್ಛಿನ್ನಾವಚ್ಛೇದಕತಾವಚ್ಛೇದಕತ್ವಸ್ಯೈವ ಲಕ್ಷಣಾರ್ಥತ್ವಾತ್ ತದ್ಧರ್ಮಿಣೋರ್ಭೇದ ಇತಿ ವಾಚ್ಯಂ ಧರ್ಮಿಣೋರ್ಭೇದೇಪಿ ವಿಶೇಷಣತಾಭಾವಸ್ಯ
ವಿಭಿನ್ನತಯಾ ಸ್ವಸಮಾನಾಧಿಕರಣತಾದೃಶವಿಶಿಷ್ಟಾಂತರಘಟಿತತ್ವವಿರಹಾದಿ[illegible] ಚೇನ್ನ ಯಾವತ್ತ್ವದಪ್ರಕೃತವ್ಯಾಪಕತಾವಚ್ಛೇದಕತ್ವಮಪಿ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ

కత్వం తథాప్యత్ర హేతుసమానాధికరణాభావప్రతియోగితావచ్ఛేదకసాధ్యతావచ్ఛేదకానాధికరణత్వం అతథాత్వే హేతుసమానాధికరణాభావప్రతియోగితావచ్ఛేదకత్వం సాధ్యతావచ్ఛేదకానాధికర
ణత్వాభావేంతత్వమితి న అతాదృశకం వ్యాప్తిప్రతిబంధకత్వావచ్ఛిన్ననిరూపితాధికరణతాకం సంబంధేనధ్వంసే హేతుసమానాధికరణాభావప్రతియోగితావచ్ఛేద
కప్రతియోగితాకాభావత్వస్తస్తీరం తథాప్యత్ర యత్కించిదభావత్వాదితి విభావనీయం ప్రకృతే హేతుసమానాధికరణాభావత్వవిశిష్టాంతరభావత్వరూపవ్యాప్య
ధర్మం ప్రకృతే విషయం భవతి తథాపి కృతే వేన హేతుసమానాధికరణాభావప్రతియోగితావచ్ఛేదకతాభిన్నాభావత్వనిష్ఠప్రతియోగితావచ్ఛేదకతాభిన్నావచ్ఛేదకత్వానిరూపితహేతు
సమానాధికరణాభావప్రతియోగితావచ్ఛేదకతానిరూపితత్వాదిరత్వాసంబంధానవచ్ఛిన్నతరభావకసపిండాభావత్వసంబంధేన తత్కాలతయా తత్సమానాధికరణావచ్ఛిన్న
ం తరమాపమధర్మిత్వంతరావశ్యకవిశేషణాపత్తిం తాభావత్వం బోధ్యం తదవచ్ఛిన్నవిషయకప్రతీతివిషయతానవచ్ఛేదకత్వస్య విశిష్టాంతరభావ
తత్వస్య తత్రాసత్త్వాదితి వదంతి॥ కేచిత్తు స్వరూపసంబంధేన సంయోగత్వాదివిశిష్టాభావస్య ప్రతియోగితాయామసత్త్వేన విశేషాద్వ్యాప్తేరనాపత్తి
సంగతత్వాదితి తన్న ప్రకృతే సంయోగాభావస్య తాదృశసంబంధేన భావత్వే తత్సంయోగానాభావసంయోగాభావం బోధ్యం వ్యాప్తిర

మూ॥ చతు॥౨॥ రణాభావప్రతియోగినాశ్యత్వస్య రాహిత్యలక్షణే తత్ప్రానవచ్ఛిన్నత్వాత్ తస్య తదా ప్రతియోగ్యసమానాధికరణం ॥ ౧౧౧ ... ఇత్యా ॥ నను
... సంయోగేనాభావపర్యాప్తి ... దాయాం తద్వ్యాప్తివారణా ... సంభవాత్ ... అభావాభావస్యాతి
రిక్తత్వపక్షేతత్ ... వ్యాప్తిత్వాత్ ... వ్యాప్తివారణాయ తత్రేతి ... అత్రాపి తత్ ... అతిరిక్తత్వాభావ ...
౭౮ యవృత్తిత్వాత్ ... వ్యాప్తివిరహాదితి ... తద్ధర్మావచ్ఛిన్నాభావ ... యథాయం ... తద్వ్యాప్తి ...
త్తివిరహాదవ్యాప్తివారణాయ ... అభావపదం ... స్వభావభిన్నత్వ ... అత్యన్తాభావ ... ఇతి వాచ్యం
... యదపి ... అభావాభావస్యాతిరిక్తత్వాత్ అభావాభావ ... అభావత్వాత్
... అతిరిక్తత్వపక్షే ... తద్ధర్మావచ్ఛిన్నాభావ ... వారణాయ తద్ధి ... అభావ ... తత్ర ... త్వాత్
... తదంశే ... అభావ ... దాయాం వ్యాప్తివారణాయ ... అభావ ... ఇతి ధ్యేయం ॥౨॥
... తద్ధర్మావచ్ఛిన్న ... తద్ధర్మావచ్ఛిన్నాభావాభావ ... తద్ధర్మావచ్ఛిన్నత్వాభావ ... తద్ధర్మ

సాంత్ర ప్రవృత్తిత్వాదుభయప్రవృత్తిత్వావచ్ఛిన్నా తదాదాయిరూ వ్యాప్తి వాచ్యత్వాంతాదితి ప్రవృత్తేరుక్తత్వాత్ స్వ ధ్వంసప్రవృత్తే తతయా
ధ్వంసస్య ప్రవృత్తిత్వేన ఉభయరూపధ్వంస ప్రవృత్తిత్వేన లఘున్నివ్యాప్తిరితి యత్ర తద్ధ్వంసప్రవృత్తిత్వం తత్ర తదాదాయ
తత్సాధ్యకత్వం వాచ్యో॥ ప్రవృత్తిత్వ యద్ధర్మావచ్ఛిన్న తద్ధర్మాభావప్రవృత్తిత్వేన భావచ్ఛిన్నత్వేన తాదృశ ఉభయాప్రవృత్తిత్వే
న సిద్ధ వ్యాప్తివారణాయ అత్ర తాదృశాభావచ్ఛిన్నసాధ్యాధికరణ వృత్తి తాదృశతాదాయ
వృత్తిరితి కాలికాదిసంబంధేన తాదృశాభావచ్ఛిన్నత్వేన తాదృశ తదాదాయ వహ్నిమాన్ ధూమాదిత్యాదౌ వ్యాప్తిరి
తి కాలికవిశేషణతావిషయత్వాదవ్యాప్తిసంబంధేన తాదృశ ప్రవృత్తిత్వేన విశేషణావ్యాప్తివారణాయ తద్ధ్వంస
ప్రతియోగిత్వానివేశే తద్విశేషణతాయాం ధ్వంసవత్ తాదృశాభావ తదాదాయ వహ్నిమాన్ ధూమాదిత్యాదౌ
తద్ధర్మాభావావచ్ఛిన్నత్వాదాయా వహ్నిమాన్ తాదృశాభావాప్తి ప్రసంగాదత్ర నివేశః స్వావచ్ఛిన్నత్వే

చగ॥చతు॥ నెఖనవినె తష్టాం తవన్నత్వాశ్చే తా చళత్వాన తాతితాదితాదిష్టేషు భావానవత్వాని శ్చేతాచవతా నభావ తాదితాదిబా వ్యాప్తిత్వస్య ॥విరేచన॥
సాదతత్వస్మి వెశం॥౧౧॥ అథాత్ర విషయతాసంబంధ్యవృత్తిత్వం నతాన దుభయ తన్నియ వృత్తిత్వం ప్రతియోగ్యపి భయ తావత్సంయ త్వస్య భక్తతాతాను
స్వప్రతియోగివృత్తిత్వస్యాపి సు యోగివృత్తితాయ్యభయసంబంధేన భేదవిశిష్టత్వం తదితి వా భవం తదయోగ్యా భకాసవ తాఖ్యావేపి నతదయోగ్యా
భక్షపటయాభయాభేదవిశిష్టత్వస్య భగ తాద్వభాబాధా ఆత్రేతి వ్యాప్తి ప్రసం దుభయ భేదస్య భక్షేవలావ్యాయి త్వేన ప్రతియోగ్యవిశ్వతవిష్ట త్వో
౧౪ తద్భేదవ్యాపకబవృత్తి ద్వయాసవచ్ఛిన్న ప్రతియోగితాకత్వేన కవిస్యేనా తి వ్యాప్తి వారణాయ సంభవన్న తితునవక్తవ్యం వబధికరణాధనా డుప్తివ్రతియో
నితాకస్య భేదాత్మేన తదయోగ్యకభేదస్య వృత్తిత్వాభయసంబంధేన వైశిష్ట్యభవభతదంతిలా నూ భకవదాహా వేద్యతాదుక్తా అవ్యాప్తితాదవిష్ఠాభ
దితిఅ భవతె వికల్ప వృత్తి ప్రతియోగితాకభేదవిశిష్టత్వేనైవ తత్। ప్రతియోగితాయాం వృత్తిత్వాభావ స్వచ్ఛేద కతాతావచ్ఛిన్న ప్రతియోగి
తాకస్యా వృత్తిభయయోగితావచ్ఛేదకత్వస్య నిరూపితాసు యోగితానిరూపకతావచ్ఛేదకతాతావచ్ఛిన్న ప్రత్యాప్తిభయయోగితావచ్ఛేదకత్వసంబంధేన

స్వంప్రతియోగితా అథవా స్వనిరూపితవృత్తితావచ్ఛేదకస్వభిన్ననిరూపితవృత్తితావచ్ఛేదకోభయసంబంధేన వస్తువిశిష్టత్వం తత్ । తత్ తదభావీయఘోటకా
నవచ్ఛిన్నావేషితదభావీయఘోటకప్రతియోగితైః ఉభయసంబంధేన స్వంప్రతియోగితా అథవా స్వనిరూపితవృత్తితావచ్ఛేదకస్వభిన్ననిరూపితవృత్తితావచ్ఛే
దకోభయసంబంధేన వస్తువిశిష్టభేదకభేదప్రతియోగి తదభావీయఘోటకనిరూపితవృత్తిత్వసంబంధేన అనుయోగి షష్ఠాదినిరూపితప్రమేయత్వావచ్ఛిన్నవృత్తిత్వసంబ
న్ధేన ఉభయవృత్తిత్వసత్త్వాదతివ్యాప్తిరితి వాచ్యం యథాకారణశక్తైరపి నలంపిలోంభివితం నాహేన తథా ఘటనిరూపితవృత్తిత్వసంబంధేన తదభావీయ
ఘోటకభేదాభావేసత్త్వం నాపి తత్ అతివ్యాప్తివిరహాత్ తద్ధర్మావచ్ఛిన్నావధికభేదాని ష్ఠప్రతియోగితాస్వబనానా తాత్పర్యం కథం భేదప్రతియోగితావచ్ఛే
దకతాత్పర్యావచ్ఛిన్నపర్యాప్త్యనుయోగితావచ్ఛేదకరూపవృత్తిత్వసంబద్ధావచ్ఛేదకతాందర్యం శబ్దానుయోగితావచ్ఛేదకత్వసంబంధేన వృత్తితాయాం వివక్షణీద
వకైవలాన్వయిధర్మావచ్ఛిన్నాధేయత్వసంబద్ధతుల్యవ్యక్తిత్వాన్నావ్యాప్తిరితి ఇదంతు పూర్వకల్పే విభాగబలం వ్యాప్తిరితభేదకం వృత్తిత్వమిత్యాదయః
దీయప్రతియోగిత్వాదిశాసనుసంధేయం ॥ ౧౨ ॥ తన్నిదం హేతుసమానాధికరణాభావప్రతియోగితావచ్ఛేదకత్వాభావవిశిష్టసామానాధికరణ్యం లక్షణా
భావసామానాధికరణ్యం వ్యాప్తిసంభవినిష్ఠా విషయత్వానవచ్ఛిన్నమితి ... పర్యాప్తిసంబంధోనవచ్ఛిన్నాసంబంధేతరయోరితి మతభేదాత్ ప్రతిబంధకత్వాపి లాభాత్సంభావా

ಅಸ||ಪತ್ರ|| ದಾಶಂಕ್ಯಾಯಾ ಅವತಾರಾಸಂಭವಾತ್ ಕಿಂ ಬದ್ಧವೈಲಕ್ಷಣ್ಯಂ ಹೇತೌ ಸಾಧ್ಯಾಭಾವೇ ಮಾ ಸಾಧ್ಯಾಭಾವ ವೃತ್ತಿ ಯೋಗಿತ್ವೇಂ ಅವಚ್ಛೇದಕತ್ವಾಭಿಷೇ ತತ್ವಾಪತ್ತೇಃ ತ್ವಾವಿಪ್ರವೇಶಶ್ಚ ||ವಿಶೇ
ಷಯೋಗಿತ್ವಸಾಧ್ಯಾಭಾವವದಾಯಾಂ ವ್ಯಾಪ್ತೇರಸಂಭವಾದ್ಯುಕ್ತೇತಿ ||೧೪|| ನನು ಜ್ಞಾನಾದ್ಯಾತ್ಮಸಾಧ್ಯಾಭಾವಂ ಜ್ಞಾತ್ವಾ ದ್ಯಾತ್ಮಸಾಧ್ಯಾಭಾವಂ ಬಾಧಂ ಅಸಂಭವಃ ಸಂಭವವಶ್ಯಾ
ವಸಾಧ್ಯವಸಾದಿತ್ವಾದ್ದಾವವ್ಯಾಪ್ತಿಃ ಸಾನಸಂಗತಮಿತಿವಾಚ್ಯಂ ವೃತ್ತ್ಯನಿಯಾಮಕಸಂಬಂಧಸ್ಯ ಪ್ರವೃತ್ತಿತಾನವಚ್ಛೇದಕತಯಾ ಗ್ರಾಹ್ಯೋ ಭೇದತ್ವಾದಿತ್ವಾದಿತ
ಯೋಲಕ್ಷಣಾಪಟುತ್ವೈನವಚ್ಛೇದಕಸಾಧ್ಯಾಭಾವವಿಶಿಷ್ಟ ಪ್ರತಿಯೋಗಿತಾ ಸಾಧ್ಯಾಭಾವವೈಲಕ್ಷಣ್ಯ ಘಟಿತಯಾ ತನ್ನ್ಯಾಯವೃತ್ತಿತ್ವಾಲ್ಲಕ್ಷಣಾಸಮನ್ವಯಸಂಭ
೧೬ ವಾದಸಂಭವಾಭಾವಾತ್ ನ ಚಾನ್ಯಪ್ರತಿಯೋಗಿಕಾನಾಧಿಕರಣ್ಯತ್ತೈ ಸಾಧ್ಯಸಂಭವಾ ತತ್ತಾ ಪ್ರಭಾವವಿಷಯತಾಸಂಬಂಧಸ್ಯ ಪ್ರವೃತ್ತಿನಿಯಾಮಕತ್ವಾಭ್ಯು
ಪೇತಲ ಅಸಂಭವಾಭಿಧಾನಾತ್ ಅಧಿಕರಣನ್ಯವತ್ತ್ವಿತಿ ||೧೫|| ನನು ಭಾವಭಿನ್ನಜ್ಞೇಯತ್ವಾದಿ ಹೇತೌ ನನು ಜ್ಞಾನವಾನ್ವಹ್ನೇರಿತ್ಯಾದೌ ತತ್ತದವಯವಾವಚ್ಛಿನ್ನಾ
ಭಾವಭಿನ್ನತ್ವವಿಶಿಷ್ಟ ಜ್ಞಾನಾಭಾವಸ್ಯ ಪ್ರತಿಯೋಗಿವೃತ್ತಿತಯಾ ತತ್ವಾಪ್ತಿಸಂಭವೇ ತಲ್ಪರಿತ್ಯಾಗೇ ಲಾಂತರೇ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಕಥನಮನುಚಿತಮಿತಿ ಅವಚ್ಛೇದ
ಕತಾಲದಯೋನೋಲ್ಲೇಖಯೋಗ್ಯ ಸ್ವಾತ್ಮಸಾಧ್ಯಾಭಾವವದಾಯಾಂ ತದ್ವ್ಯಾಪ್ತಿಸಾರಣಮಿತಿ ತಾವದ್ ಭವಂತಃ ತತ್ತದ್ವತಾ ಸಿದ್ಧತ್ವಪ್ರಕಾರಕ ಸಮಾಜ್ಞಾನವಿಶೇಷ್ಯತ್ವ ವಿಶಿಷ್ಟಸಾಧ್ಯತಾ

ಭಾವಸ್ಯ ತತ್ತ್ವೇನ ತತ್ತ್ವಾದಿಪ್ರಸಾಕ್ಷಾತ್ಸ್ವತತ್ತ್ವೇ ಅತ್ಯಂತಾಭಾವಸ್ಯ ಸಂಬಂಧಿತ್ವಂ ಬುದ್ಧ್ಯಾದಿ ವಿಷಯತ್ವ ತತ್ತ್ವೇನ ತಾನಸ್ವತ್ವವಿಶಿಷ್ಟ ಸಾಧ್ಯತ್ವಾನ್ಯತರಾ ಭಾವಸ್ಯ ಸಂಬಂಧ
ಯವೃತ್ತಿತ್ವವಿರಹೋ [illegible] ದೃಷ್ಟಾಂತಮನುಷ್ಯಾದಿ ತತ್ರಾಪ್ಯವ್ಯಾಪ್ತಿವಾರಣಾಯ ಯತ್ರ ತೇಜೋ ನಾಶಾಭಾವಸ್ಯ ಸಮಾನಾಧಿಕರಣ್ಯಾವಚ್ಛೇದಕತ್ವಾಪ್ರಸಿದ್ಧ್ಯಾ ಸಾಮಾನಾಧಿಕರ
ಣ್ಯಾಂತದನಪ್ರತಿಯೋಗಿತ್ವ ಸ್ವಪ್ರತಿಯೋಗಿವ್ಯಾಪಕತಾವಚ್ಛೇದಕ ಪ್ರತಿಯೋಗಿತಾಯಾಂ ನಿವೇಶನೀಯ ಸಮ್ಯಕ್ ತತ್ಪ್ರತಿಯೋಗಿತಾಯಾಂ ಸ್ವಪ್ರತಿಯೋಗಿತ್ವ ರೂಪತ್ವಂ ತಾಭಾವ
ಭಾವಸ್ಯ ಅವ್ಯಾಪ್ಯವೃತ್ತಿತಯಾ ತಾದೃಶವ್ಯಾಪ್ಯವೃತ್ತಿತಾನಿರೂಪಿತತ್ವವಿರಹೇಣ ಲಕ್ಷಣಾಘಟಕತ್ವಾತ್ ಪೃಥಿವೀ ಭಾವಸಾಧ್ಯಕಾವ್ಯಾಪ್ತಿ ತಾದವಸ್ಥ್ಯಮಿತಿ
ವಾಚ್ಯಂ ಸ್ವವ್ಯಾಪ್ಯವೃತ್ತಿತಯಾ ತತ್ತ್ವೇನ ತಸ್ಯ ದ್ರವ್ಯತ್ವಾವಚ್ಛಿನ್ನಾಭಾವಸ್ಯ ತಾದೃಶ ಲಕ್ಷ[illegible] ಣಾಘಟಕತ್ವಾತ್ತತ್ಸಂಬಂಧಾಯವೃತ್ತಿತ್ವವಿರಹೇಣ ಅವ್ಯಾಪ್ತಿರಿತಿ ವಾಚ್ಯಂ
ತುಲ್ಯನ್ಯಾಯತ್ವಾತ್ ತದ್ಘಟಿತಯಾ ರೂಪಿದ್ರವ್ಯಸಾಧ್ಯಕಾ ಭಾವಸಾಧ್ಯಕಾವ್ಯಾಪ್ತಿ ವಾರಣಾಯ ಸಂಭವಾದಿತಿ ಸಿದ್ಧ ಯದ್ಘಟನಾ ಕಾರ್ಯೈಕರೂಪಸಾಂಕಃ ತದ್ಘಟಿತ ಭೇದ
ದ್ವಿಷ್ಟ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷತ್ವೇನೋದ್ಭವೋತ್ತರಾತಿವ್ಯಾಪ್ತೇಃ ತಥಾಪಿ ತದ್ಘಟಿತಯ ರೂಪಿದ್ರವ್ಯಸ್ಯ ಸಂಬಂಧ ಸಾಮಾನಾಧಿಕರಣ್ಯ ವಿರಹೇಣ ತದಾತ್ಮಕಾ ಭಾವಸ್ಯ ಲಕ್ಷಣಾಘಟಕತ್ವ
ದ್ರವ್ಯಾಧಿಕರಣ ದ್ರವ್ಯ ನಿಷ್ಠಾ ಭಾವಸ್ಯ ವ ಲಕ್ಷಣಾಘಟಕತಯಾ ತತ್ಸಂಬಂಧಾಯವೃತ್ತಿತ್ವಸ್ಯ ತಾದೃಶ ಸಂಬಂಧ ತದ್ಘಟಿತಯ ರೂಪಿದ್ರವ್ಯ ಭಾವತ್ವ ಭಾವಸ್ಯ ಯಥಾವ

అస॥ పతు॥ ౧౩ ప॥ వదంత నత తాత్పర్య సంబంధ బయ యప్రవృత్తి త్వవిరహో న్యాతి వ్యాప్తిరితి వాచ్యం నియోగస్థి అతీత్రాస్భావ నిత్యాసత్తాప్తి తద్భేద భిన్నత్వే విషయతా ద్వయం నాభా
వా భావసంబంధ వ్యాపార వృత్తి తాని యాపకత్వ విరహేణ లక్షణా షుటక తాత్పర్య తావ్యక్త ద్వయం సవదసంబంధ తాత్పర్య సంబంధ తాద్వ్యక్తత్వ విషయత తాయా విశి
ష్టస్యాయా పనయ బితాద్వ్య క్తద్వయం సకల తాత్పర్య వీలాదా తేవ బాహ్యన స్వయా పత్త్యైకార్థ్య నైపాతి తేలతంగుణా నాథికరణ్య విరహేణ లక్షణా షుటక తాత్పర్య వద్భిశర
౧౨ ణాధ యాసవ ధిస్న భావ యాదాం యూతి విభక్తిః ప్రత్యేక బంధానం వర్తతావత ద్వ్యాపి భిన్నం గుణాతా తాత్పర్య సశబ్ద భిన్నం శబ్దతాపాది తాత్పర్య వదాపతి
వ్యాప్తి బాగసయా ష తార్య ॥౧౨॥ నవ్యమతే స్వప్రకాశ భిన్నసంబంధ ద్వ్యక్తి బా నస్స్వయా వాభావ ప్రతియోగి వృత్తియోగితా నవత్వవి వక్షణా తద్భే
దభిన్నం షుటక తాత్పర్య దితాత్పర్య దావతి వ్యాప్తి వారణాశం భవా యబయవృత్తి త్వసత్వ సంబంధ విశిష్టం తద్వంతప్రతి తద్భేద బోధ్యే దాంక సంబంధ ప్రతి వత్తి ప్రతి
దానుత్వై నలక్షణా షుటక తియోగి యవృత్తి త్వనివేశ సంబంధ నియతా భావానా త్వైసన్న తియా షుట త్వైన చాలి నివయాన్య భావా బాధ నవృత్తి
వృత్తి తత్వృత్తి చాతి నివయావ్య భావా భావ ప్రతియోగి చాతి నియావ్య భావ ప్రతియోగిత్వస్య తస్త్వైన బిల తద్భిన్న వక్తు గుణ తాత్పర్య తదనవత్వ
వధిస్తారాత

కపితత్ర విశేషణాంతి ప్రవేశ ఇతి వాచ్యం ఘటత్వావచ్ఛిన్నప్రతియోగితాకాభావత్వరూపాభావప్రతియోగితావచ్ఛేదకప్రతియోగితాకత్వస్యోభయాభావస్య నిష్ఠత్వేన నివేశ

ఇతి తత్రాపి తథా చ ఘటత్వేనావచ్ఛిన్నాభావీయప్రతియోగితావచ్ఛేదకావచ్ఛిన్నప్రతియోగితాకవిశిష్టసంబంధవిశేషణతా సంబంధావచ్ఛిన్నప్ర

తియోగితాకత్వస్య ఉభయాభావాభావస్య బ్రాహ్మణ యస్య స్వరూపసంబంధావచ్ఛిన్నప్రతియోగితాకాభావప్రతియోగి తాదృశాభావ ... ఘటత్వావచ్ఛిన్నప్రతి

యోగితాకాభావస్య రూపి తత్ప్రతియోగితావచ్ఛేదకత్వస్య నిఖిలావచ్ఛేదకరూపావచ్ఛిన్నప్రతియోగితాయాం చ పర్యాప్తత్వేన అవచ్ఛేదకత్వవిశేషణసంబంధ ఇతి వా

చ్యం ఘటత్వావచ్ఛిన్నప్రతియోగితావచ్ఛేదకాభావత్వరూపాభావత్వావచ్ఛిన్నప్రతియోగితానిరూపితప్రతియోగితావచ్ఛేదకత్వస్య నిఖిలావచ్ఛేదకరూపావచ్ఛిన్నప్రతి

యోగితాయాం చ పర్యాప్తత్వేన అవచ్ఛేదకత్వవిశేషణసంబంధ ఇతి వాచ్యం ఘటత్వావచ్ఛిన్నప్రతియోగితావచ్ఛేదకాభావత్వరూపాభావత్వావచ్ఛిన్నప్రతియోగితానిరూపి

తప్రతియోగితావచ్ఛేదకత్వస్య విశిష్టతాదృశసంబంధాభావత్వసంబంధేనావచ్ఛిన్నాభావప్రతియోగిత్వావచ్ఛిన్నాభావత్వేన విశేషణావచ్ఛిన్నస్వరూపేణా

భావత్వస్య ఘటత్వావచ్ఛిన్నప్రతియోగితాకాభావప్రతియోగితావచ్ఛేదకతాదృశాభావత్వావచ్ఛిన్నాభావత్వావచ్ఛిన్నప్రతియోగితానిరూపితప్రతియోగితా

ఘట॥ చతు॥ నిరూపితప్రతియోగితానవచ్ఛేదకత్వేన ఘటత్వేనావచ్ఛిన్నాభావప్రతియోగితాయాం ఘటత్వేనావచ్ఛిన్నాభావప్రతియోగితాకత్వరూపేణ ఘటత్వావచ్ఛిన్నాభావ ॥ విశేషణ
త్వనిరూపితప్రతియోగిత్వావచ్ఛిన్నాభావత్వావచ్ఛిన్నవహ్నిత్వావచ్ఛిన్నాభావత్వావచ్ఛిన్నప్రతియోగితానిరూపితప్రతియోగితావచ్ఛేదకత్వస్య ఘటత్వేన వహ్నిత్వేనిష్ఠ
ప్రతియోగితాయాం చ సత్వేనాసంభవతాదవస్థ్యమితి వాచ్యం సాధ్యవత్త్వావచ్ఛిన్నాభావరూపాభావత్వరూపానుయోగితానిరూ
పితప్రతియోగితాకత్వస్య భావభిన్నత్వేన విశేషణతయా తథా సాధ్యవత్తాకావచ్ఛిన్నప్రతియోగితావృత్త్యనుయోగితానిరూపితానవచ్ఛేదకత్వే
౧౮ నవహ్నిభావప్రతియోగితాపి ప్రమేయం భవాభావాంశ ప్రతియోగితాయాః ప్రతియోగితావచ్ఛేదకత్వసంయోగసంబంధావచ్ఛిన్నప్రతియోగితాయాం తాదృశా
నుయోగితానిరూపితత్వస్య సత్త్వేన సంబంధావచ్ఛిన్నప్రతితత్త్వతాదితి ఘటత్వావచ్ఛిన్నవహ్న్యభావప్రతియోగితాయాం తాదృశానుయోగితానిరూపితత్వం ఘట
త్వమితి వాచ్యం సామాన్యాభావప్రతియోగిత్వతత్త్వావచ్ఛేదకయోరభేదే తాదృశానుయోగితానిరూపితత్వం నిరుక్తసంబంధావచ్ఛిన్నత్వరూపేణ
ధావచ్ఛిన్నత్వప్రతియోగితాత్వప్రతీతేయరూపేణావచ్ఛిన్నప్రతియోగితాత్వే చ ఉక్తేయత్తావచ్ఛేదకసాధ్యవత్త్వాభావత్వరూపాభావత్వాభా

సంయోగితాత్వావచ్ఛిన్న రూపసత్తానిరూపిత స్వరూపవత్త్వాభావత్త్వైక్యే తత్సంబంధావచ్ఛిన్న [illegible] ప్రతియోగితాకాభావస్య [illegible]
వచ్ఛేదకతాదృశాభావస్య తత్త్వసత్త్వేపి వహ్నౌ తాదితి భావః నను సాధ్యవద్వృత్తిత్వం [illegible] సంబంధేన వహ్నిమతి యది సంబంధసామాన్యేన [illegible] తదా తదయోగోళ
[illegible] వత్త్వాభావస్య ప్రతియోగితాకాభావ సంబంధేన సాధ్యవతి [illegible] తాదాత్మ్యేన [illegible] వచ్ఛిన్నత్వ [illegible] ఘట [illegible] వృత్తిత్వ [illegible]
వచ్ఛేదకావచ్ఛిన్నం ఘటత్వాదితి [illegible] వ్యాప్తి [illegible] స్వరూపసంబంధేన తదుక్తౌ [illegible] భావస్య [illegible] సంయోగా [illegible] భావస్య
వచ్ఛిన్నత్వే [illegible] వృత్తిత్వ [illegible] వ్యాప్తి [illegible] ఘటత్వ [illegible] సంబంధేన సాధ్యవద్వృత్తిత్వ [illegible] భావస్య
[illegible] భావ [illegible] తథా [illegible] వ్యాప్తి [illegible] నను తదయోగోళకాన [illegible] భావస్య [illegible] సంబంధేన తదయోగోళ [illegible]
వస్య [illegible] భావస్య [illegible] తదయోగోళ [illegible] స్వరూప [illegible] తదయోగోళకాన [illegible] భావస్య [illegible] ప్రతియోగితా [illegible] సంబంధావచ్ఛిన్న ప్రతి
యోగితాక తదయోగోళకాన [illegible] బుద్ధి [illegible] ఘట [illegible] సాధ్యవద్వృత్తిత [illegible] ఘట [illegible] వ్యాప్తితా

మూ॥ టీ॥ ఘటత్వావచ్ఛిన్నప్రతియోగితాక ఇత్యాదినా ప్రతియోగితాకాభావప్రతీతిబలేన సవిషయకేతత్తాదృశప్రతీతివిషయత్వాదాత్యంతాభావత్వేన సంబంధా ॥ ఇతి చేన్న
భిన్నసామాన్యప్రకారతా తాదృశబుద్ధిత్వావచ్ఛిన్నప్రతిబధ్యతానిరూపితప్రతిబంధకతావచ్ఛేదకప్రకారతావచ్ఛేదకస్య సంబంధావచ్ఛిన్నసాధ్యవన్నిరూ
పితవృత్తితావచ్ఛేదకాభావస్య రూపాభావత్వావచ్ఛిన్నసంయోగితానిరూపితత్వాదిత్యలసంబంధసమ్యక్ప్రతియోగితాదంయోగ్యతావచ్ఛేదకావచ్ఛిన్న
౮౬ రూపసంబంధప్రతియోగితావచ్ఛేదకాయ్యస్వరూపసంబంధేన సాధ్యవత్వేన తద్రూపకత్వస్య వృత్తేరయోగ్యత్వానవత్వాభావత్వావచ్ఛిన్నవృత్తి
వచ్ఛిన్నత్వేన లక్షణాఘటకత్వాదితి వ్యాప్తివిరహాదితి చేన్న అవ్యాప్యవృత్తిత్వజ్ఞానసహకృతప్రతిబంధకతాయా అనుత్తేజకత్వాదిత్యన్యసంయోగాత్మకాభావస్య
తాదృశవిరహాదితాఘటకానిరుక్తసహిలాయిసాధ్యవత్వవృత్త్యభావత్వవతాంశ్చ గ్రంథకృతోక్తదోషేణ ఇదానీంతనత్వాత్ స్వరూపసన
వాయుసంయోగాభావతత్సంబంధేన సాధ్యవద్వృత్తిత్వాభావవిశిష్టతత్తాదృశదోషగ్రహ ఇత్యాశయేన తత్సంబంధావచ్ఛిన్నప్రతియోగితాకాభావా
భావత్వవత్త్వం బంధేనైవ వృత్తిత్వేన తత్సంబంధేన తత్రైవ లాఘవయుక్తత్వాద్యయమేవోక్తత్వయా కాలికసంబంధావచ్ఛిన్నప్రతియోగితాకావఛ్ఛిన్నం

ంయోగనిత్యాభావస్యాభావత్వాదాయా వ్యాప్తిత్వాపత్తేః సహేత్వధికరణావృత్తిత్వస్య కాలికాదివృత్తితావిశేషణతాదిసంబంధాతిరిక్తసంబంధేన వివక్షణీయతయా
తాదృశాభావస్య హేత్వధికరణావృత్తిత్వవిరహేణ లక్షణాఘటకత్వాసంభవాత్ ప్రకాశ ఇతి చేన్న గగనాభావభిన్నమభావత్వాదిత్యాదౌ గగనాభావభేదా·
భావస్య అభావాధికరణకత్వేన గగనాభావస్యాపి వయా తదుభయోభయవృత్తిత్వాదతివ్యాప్తే రసంభవాపత్తేః సబత్తాత్వేవియం దోష ఇతి వాచ్య
ం ఏతద్దోషాభావప్రకారకత్వేన ప్రతియోగితాత్పర్యాన న తత్ప్రతియోగితావచ్ఛేదకత్వాదేరితి ప్రకారః కాలికం తద్గతాహేతుసమానాధికరణాభావప్రతియోగితా
వచ్ఛేదకప్రతియోగితాకయావదభావత్వాభిన్నమయోగితాయాం అభయనిరూపితద్విత్వకవిశేషణతాసంబంధావచ్ఛిన్నవృత్తితావచ్ఛేదకత్వయత్త
త్వం తదా గగనాభావభేదాభావత్వే గగనాభావనిరూపితవృత్తితావచ్ఛేదకత్వమపాస్య ఇతరేతర ఉభయవృత్తిత్వవిరహేణ స్థానాతివ్యాప్తిరితి వాచ్య
ం అనుయోగితాయాం అనుయోగివృత్తిత్వోపత్తేరతివ్యాప్తేరితి ... తత్త్వగతీయరూపద్వయవద నత్వ ... వాయవత్వా ...
వ్యాప్తితారణాయ ద్విత్వకేతి స్వసమానవృత్తిక ... ప్రతియోగితాయాం తత్త్వగతీయరూపద్వయవద్గదాచవతా నవతాత్వేన తాదృ

సగ॥౫౬॥ ఘటాభావయోర్భావయోర్ద్వయోరవ్యాప్తివారణాయ ప్రమేయత్వస్య వృత్తిమత్త్వానిరూపకత్వాభావవత్తద్భావభిన్నత్వేనోపాదేయత్వేన ప్రమేయోక్తమిత్యు ॥ ౨౩ వచ ॥

తదభావయవృత్తి [illegible] నివేశనే చక్షుస్సంయోగవైషమ్యాత్ తద్దృశ్యసంబంధతావచ్ఛేదకప్రతియోగితానాదికారణత్వావచ్ఛిన్నాభావ [illegible]

త్వేనోపాదానవత్త్వాల్లక్షణే ఘటత్వావచ్ఛిన్నం ఘటత్వావచ్ఛిన్నం పటత్వావచ్ఛిన్నం నీలఘటత్వావచ్ఛిన్నమిత్యాదివ్యాప్తిః తద్ఘటావచ్

౨౦ త్వాభావవద్భావభిన్నత్వావచ్ఛిన్నకాలావచ్ఛిన్నత్వాదికారణ [illegible] సాధ్యాభావవత్త్వావచ్ఛిన్న [illegible] నాదికారణత్వావచ్ఛిన్న

యత్తాభావాన్వయే తత్ప్రతియోగినిరూపణాదికారణత్వేన తద్భావవత్త్వాభావవత్త్వాద్ [illegible] ఘటవృత్తిత్వావచ్ఛిన్నతద్ఘటా

నవత్త్వాభావవదతిరిక్తత్వేన భావభిన్నతయా లక్షణే [illegible] ప్రతియోగినిరూపణాదికారణతాయాం లక్షణేతి వ్యాప్తివారణాయ

తద్భావభిన్నత్వాభావవత్త్వే [illegible] వ్యాప్తి [illegible] భావవత్త్వాభావవత్ [illegible] నియత ధూమవద్వృత్తిత్వావచ్ఛిన్నతద్భావప్ర

తియోగినా వ్యాప్తత్వాదికారణతయా ఇతి వ్యాప్తివారణాయ యత్కించిన్నాదికారణత్వేనేతి యత్కించిన్నాదికారణతావచ్ఛిన్నప్రతియోగితావచ్ఛేదక

ಸಪ್ತಮೇ ದಶಮೋ ಯೋ ಧರ್ಮಸ್ತದನವಚ್ಛಿನ್ನ ತಾದೃಕ್ಪ್ರತಿಬದ್ಧತತ್ಸ್ವನ್ಯೂನವೃತ್ತಿಧರ್ಮಾನವಚ್ಛಿನ್ನತ್ವೇ ಪ್ರತಿಯೋಗಿತಾಯಾಮವಚ್ಛೇದಂ ನಿವೇಶನೀಯಮಿತ್ಯತ ಆಹ ಷಷ್ಠ್ಯ

ತ್ಯಂತಾಭಾವಪ್ರತಿಬದ್ಧಸ್ವನ್ಯೂನವೃತ್ತಿಧರ್ಮಾನವಚ್ಛಿನ್ನತ್ವೇ ಸತಿ ತಾದೃಶವಿಶಿಷ್ಟಾಭಾವಪ್ರತಿಯೋಗಿತಾಯಾಂ ಹೇತ್ವೇತತ್ಸ್ವನ್ಯೂನವೃತ್ತಿಧರ್ಮಾನವಚ್ಛಿನ್ನತ್ವವಿಶೇಷಣೇ

ವಿಶಿಷ್ಟಾಭಾವಸ್ಯ ಲಕ್ಷಣಾಘಟಕತ್ವಾತ್ ತದಾದಾಯಾತಿವ್ಯಾಪ್ತಿವಾರಣಾವಶ್ಯಕತ್ವಾತ್ ಇತಿ ವಾಚ್ಯಂ ಪ್ರಕೃತಹೇತ್ವಿತ್ಯಸ್ಯ ಸ್ವನ್ಯೂನವೃತ್ತಿಧರ್ಮಾನವಚ್ಛಿನ್ನತ್ವೇ ಸತಿ ಸ್ವ

ಸ್ವನ್ಯೂನವೃತ್ತಿಧರ್ಮಾನವಚ್ಛಿನ್ನತ್ವೇ ಹೇತ್ವಧಿಕರಣಾವೃತ್ತಿಧರ್ಮಾನವಚ್ಛಿನ್ನಪ್ರತಿಯೋಗಿತಾಕತ್ವೇ ತದನವಚ್ಛಿನ್ನತ್ವೋಭಯಾಭಾವಸ್ಯ ವಿವಕ್ಷಿತತ್ವಾತ್ ತಥಾ ಚ ವಿಶಿ

ಷ್ಟಾಭಾವೀಯಪ್ರತಿಯೋಗಿತಾಯಾಂ ನಿರುಕ್ತಾನವಚ್ಛಿನ್ನತ್ವವಿರಹೇ ಉಭಯಾಭಾವತ್ವಸ್ಯ ಸತ್ವಾತ್ ತನ್ನಿರೂಪಕಾಭಾವಸ್ಯ ಲಕ್ಷಣಾಘಟಕತಯಾ ತ

ದ್ವಪ್ರತಿಯೋಗಿಸಾಮಾನಾಧಿಕರಣ್ಯವಿರಹೇಣಾತಿವ್ಯಾಪ್ತಿವಾರಣಾಸಂಭವಾತ್ ಇತಿ ಭಾವಃ । ॥ ದಿ ॥ ಷಷ್ಠ್ಯಾ ಸ್ವನ್ಯೂನವೃತ್ತಿಧರ್ಮಾನವಚ್ಛಿನ್ನಪ್ರತಿಯೋಗಿತಾಕಪ್ರತಿ

ದ್ವಿಭಾವಾತಿವ್ಯಾಪ್ತಿವಾರಣಾಸಂಭವಾತ್ ನ ಚ ತಾದೃಶೋಭಯಾಭಾವೋ ಭಾವಾಂತರ [illegible] ಸತೀ ಹೇತ್ವಧಿಕರಣವೃತ್ತಿತ್ವವಿಶೇಷಣೇ ತಥಾ ಚ ಸ್ಯಾದಿತ್ಯತ ಆಹ ಸಪ್ತಮ್ಯಾಂ

ತದಂಶಪ್ರತಿಯೋಗಿತಾಯಾಂ ಸ್ವನ್ಯೂನವೃತ್ತಿಧರ್ಮಾನವಚ್ಛಿನ್ನತ್ವವಿರಹಾದಿತಿ ವಾಚ್ಯಂ ಹೇತ್ವಧಿಕರಣಾವೃತ್ತಿಧರ್ಮಾನವಚ್ಛಿನ್ನಪ್ರತಿಯೋಗಿತಾಕತ್ವೇ ತದನವಚ್ಛಿನ್ನತ್ವೇ

వ్యా॥పం॥ తథాచ స్వరూపసంబంధేన హేతుమద్భిన్నావృత్తి యోగ్యత్వం తదనవచ్ఛిన్నప్రతియోగితాకాభేదత్వేనవచ్ఛేదకత్వస్యవిశేషితతాదాత్మ్యసంబంధావచ్ఛిన్న ॥ విశేష॥
స్వరూపసంబంధావచ్ఛిన్న ప్రతియోగితానిరూపితవృత్తిత్వావచ్ఛిన్నహేతుభేదసామాన్యవృత్తిత్వనిష్ఠ ప్రతియోగితాభావాభావీయప్రతియోగితాయాం సత్త్వ
సాధ్యాభావవత్త్వావచ్ఛేదకత్వసంబంధేన హేతుతాకత్వాదసంభవాభావాదితి వస్తుతస్తు సాధ్యవద్వృత్తిత్వసమానాధికరణప్రతియోగితాకాభేదత్వానవచ్ఛి
౨౧ న్నత్వస్య నిరుక్తోభయాభావప్రతియోగితాయాం నివేశనీయత్వాత్ సాధ్యవద్వృత్తిత్వం చ ధర్మకాలికాతిరిక్తసంబంధేన అభావే హేతుసాధ
నాధికరణాన్యపి పూర్వోక్తవత్కాలికాతిరిక్తసంబంధేన గ్రాహ్యం తథా చ హేతువృత్తిత్వనిష్ఠ ప్రతియోగితాభావాభావీయప్రతియోగితాయాం ఉభయాభా
వప్రతియోగితావ్యాపకావచ్ఛిన్నత్వానిరుక్తాభావేన వ్యాప్తిలక్షణే అసంభవాదితి దిక్॥౧౩॥ నను పూర్వోక్తదిశా స్వరూపసంబంధేన వృత్తిధర్మానవచ్ఛి
న్నత్వాపేక్షయా నిరుక్తోభయాభావవత్త్వస్య విశేషణే అత్రైవాదిని తదవిశేషణే వ్యభిచారాత్ సాధ్యవృత్తిత్వవిశిష్టే వ్యభిచారిణ్యతి
దదితివ్యాభావస్య ప్రయోజనాంతరాతత్త్వయోరుక్తనిరూపితయద్ధర్మస్య స్వరూపవృత్తిధర్మానవచ్ఛిన్నత్వవిశిష్టప్రతియోగితాప్రసిద్ధ్యాకారవ్యాప్తిమాహ

ಸಂಭವತ್ಯನ್ಯಾನಿಷ್ಟಹೇತ್ವಧಿಕರಣಾವೃತ್ತಿ ವಸ್ತೈದನೆತವಸೆಪ್ರ ಉಭಯಾಭಾವವತ್ತೇನ್ನ ತತ್ರಾಪಿ ನಿರುಕ್ತೋಭಯಾಭಾವವತ್ತ್ವಸ್ಯ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಿಶೇಷಿತತ್ವಾಭಾವಾತ್ ಅಸಂಭವನಿರುಕ್ತವಿಶಿಷ್ಟಭಾವಾ

ಭಿಯಪ್ರತಿಯೋಗಿಧಿಕರಣವೃತ್ತಿ ಹೇತ್ವಾಲಾದೌ ತಾದೃಶಾಭಾವಪ್ರತಿಯೋಗಿತಾವಚ್ಛೇದಕತ್ವಾಭಾವಾತ್ ಹೇತ್ವಧಿಕರಣಾವೃತ್ತಿ ದ್ವೈವಿಧ್ಯಪ್ರಸಂಗಃ ಅಸಂಭವ ಇದಮುಪವೃತ್ತಿತ್ವವಿಶಿಷ್ಟ

ತದ್ವೃತ್ತಿಭಾವಾಭಾವತ್ವ [illegible] ಪ್ರವೃತ್ತಿತ್ವೇ ವಿಶಿಷ್ಟತದ್ವೃತ್ತಿಭೇದತಾದೃಶಸ್ಥಲ ಭೇದೋಭಯಾಭಾವ ಸಿದ್ಧಸಾಧ್ಯ ತಾದೃಶ ತಾದೃಶೋಭಯಾಭಾವ ಪ್ರತಿಯೋಗಿತಾ

ಶ್ರಯವೃತ್ತಿಭೇದಸ್ಯ ಸಾಧ್ಯಾದಿಕರಣವೃತ್ತಿ ಹೇತ್ವಧಿಕರಣಾವೃತ್ತಿದತಾವಚ್ಛೇದಕತ್ವಸಂಭವಾತ್ ತತ್ಪದಿತ್ವಾದಾವತಿವ್ಯಾಪ್ತಿರಿತಿ ತಾದೃಶ ಹೇತ್ವಧಿಕರಣಾವೃತ್ತಿ ಧರ್ಮಸ

ಹಿಷ್ಣಪ್ರತಿಯೋಗಿತಾಕತ್ವೇನಿ ವೇಶ್ಯವೃತ್ತಿದಕತಾ ಭಿನ್ನಾವೃತ್ತಿತ್ವ ಭಿನ್ನವೃತ್ತಿದಕತಾ ಭಿನ್ನಭೇದತ್ವೇನಿ ವೇಶ್ಯ ವೃತ್ತಿದಕತಾ ಭಿನ್ನಾ ವೃತ್ತಿದಕತಾನಿರೂಪಿತ ತಾದೃಶಾವತ್ವ

ಸಿಹೇತ್ವಧಿಕರಣಾವೃತ್ತಿ ಧರ್ಮಸವಚ್ಛಿನ್ನ ಪ್ರತಿಯೋಗಿತಾಕ ಭೇದತಾನವಚ್ಛಿನ್ನತ್ವ ತಬನೆ ನವವಶೇ ತತ್ವತಃ ತತ್ವಸ್ಥೋಭಯಾಭಾವಂ ಪ್ರತಿಯೋಗಿತಾಯಾ

ಲತಾದೃಶಾವಚ್ಛೇದಕತಾ ಭಿನ್ನತ್ವ ಭಯ ತ್ವೇನಿ ವೇಶ್ಯವೃತ್ತಿದಕತಾನಿರೂಪಿತ ತಾದೃಶಾ ಭಸತ್ವೇನ ನಿರೂಪಿತ ತಾದೃಶಾಭಾವವತ್ತ್ವೇ ಸ್ವಾವೃತ್ತಿ ಧರ್ಮಸವಚ್ಛಿನ್ನ ತ್ವೇ ದ್ವ

ಯೋರ್ನ್ಯತಾನವಚ್ಛೇದಾವಯಾ ಅವ್ಯಾಪ್ತಿಃ ಸದಸಿದ್ಧ ವೃತ್ತಿತ್ವವಿಶಿಷ್ಟ ತದ್ವೃತ್ತಿಭೇದಾಭಾವಸ್ಯಸಿದ್ಧಿ ವೃತ್ತಿವೃತ್ತಿತ್ವವಿಶಿಷ್ಟ ಭೇದ ಜ್ಞಾನಸ್ಯಾಭಾವಶ್ಚ ಬಧ್ಯ ಸಲ

టీక॥ మూల॥ నియతత్వం యత్తత్సంబంధావచ్ఛిన్నప్రతియోగితాశ్రయసామానాధికరణ్యాదవ్యాప్తిస్తదవస్థైవేతి వాచ్యం సమ్యక్సామానాధికరణ్యస్య ॥ఏతేన॥
సవిశేషాభావత్వాద్యోగ్యరణస్య సంబంధావచ్ఛిన్నప్రతియోగితాకవృత్తిత్వావిశేషే తద్ఘటాభావాభావస్య ఘటవృత్తిత్వావిశేషే ఏతద్ఘటాభావాభావస్య ప్రసిద్ధిరయుత
త్వం యాత్ యేనసంబంధేన ప్రతియోగితా స్వయం స్వస్యోపేత. ఇతి తదభావస్య కాలికసంబంధేనావచ్ఛిన్నవృత్తిత్వాదవస్థైవేతి వాచ్యం తాదృశయా
౧౧ పదభావస్య నిరూపితయత్కించిత్ప్రతియోగితాశ్రయసామానాధికరణ్యస్యభావేఽపి తత్తత్కాలికసంబంధేన వ్యాప్యత్వప్రతియోగ్యవృ
త్తిత్వాయాం తత్ప్రతియోగితాశ్రయాధికరణతాత్వేన వాచ్యం అత ఏవ వృత్తిత్వావిశేషే ఘటాభావస్య ఘటవృత్తిత్వావిశేషే తద్ఘటాభావత్వేన
ప్రమేయాభావస్య నియతతయా ప్రమేయత్వప్రతియోగిసామానాధికరణ్యస్య సత్త్వే అతివ్యాప్తిస్తదవస్థైవేతి చేన్న హేత్వధికరణవృత్తి
ధర్మావచ్ఛిన్నప్రతియోగితాకాభావత్వేన వృత్తిత్వసంబంధేనావచ్ఛిన్నత్వస్య వివక్షితత్వాత్ తథా చ తాదృశప్రమేయాభావ
యప్రతియోగితాయాం స్వరూపసంబంధావచ్ఛిన్నత్వసంబంధాభావత్వావచ్ఛిన్నవృత్తిత్వసంబంధేనైవ భయాభావత్వవిరహాన్నతదాదాయ

తద్వ్యాప్తిః యథా హేతుత్వాధికరణావృత్తి ధర్మాణాం జన్యప్రతియోగితాకత్వసంబంధేన వృత్తిత్వవిశిష్టైతత్త్వావచ్ఛిన్ననిరూపకతావిశిష్టతాదృశాభావవ్యాప్యసాధ్యసవృత్తి
ధర్మాణామవచ్ఛిన్నత్వోభయాభావత్వవ్యాప్యసాధ్యసవృత్తి ధర్మాణామవచ్ఛిన్నప్రతియోగితావచ్ఛేదకతానిరూపకతావిశిష్టసంబంధావచ్ఛేదకతాతాత్పర్యాన్నప్ర
తియోగితాకత్వే వ్యాప్తిత్వసంయోగితావచ్ఛేదకరూపవృత్తిత్వవ్యాప్యనిరూపితాసంయోగితానిరూపితనిరూపకతావచ్ఛేదకతాతాత్పర్యాన్నప్రతియో
గితాకత్వే వ్యాప్తత్వసంయోగితావచ్ఛేదకత్వోభయసంబంధేనవ్యాప్యత్వప్రతియోగితా[illegible]తి ॥ ౧౧ ॥ సమ[illegible]సంబంధేన తాదాత్మ్యసంబంధేన సాధ్యత్వ
న్యాయం తేనసంబంధేనసాధ్యవద్వృత్తిత్వేనసంబంధేనోభయవృత్తిత్వసాధ్యవిపక్షాణాం దేవాంతవ్యాప్తిపారణాసంభవాత్తదుంతద్వయభిన్నం యత్
ఘటత్వాదికతత్రాతి వ్యాప్త్యభావాం ఏతత్తుల్యంపరితద్యుక్తం తాదృశం యత్తత్తత్వసత్త్వేనసాధ్యతయా యత్సంబంధేన హేతుత్వాధికరణావృత్తిత్వం తాదృశ
సంబంధేనాభావవృత్తిత్వాభావతదయోగ్యపదార్థత్వాత్తాదృశాగానవచ్ఛిన్నత్వావచ్ఛేదకప్రతియోగితాసంబంధావచ్ఛిన్నప్రతియోగితావిశి
ష్టప్రతియోగితాకత్వాతిసమ[illegible]తావచ్ఛేదకసవ్యాప్యతాసతి తత్తత్సంబంధాచ్ఛిన్నసాధ్యతావచ్ఛిన్నత్వవ్యాప్యవిశిష్టభావత్వాభావత్వాద్యయ

೪೬||ಶ್ರೀ|| ಸಂಬಂಧೇನ ಅಭಾವಸ್ಯ ಸ್ವರೂಪಸಂಬಂಧಾವಚ್ಛಿನ್ನಹೇತ್ವಧಿಕರಣವೃತ್ತಿತಾವತ್ಸಾಧ್ಯವಚ್ಛಿನ್ನನಿಷ್ಠಾಧಿಕರಣವೃತ್ತಿತ್ವಸ್ಯ ಅಭಾವಪ್ರತಿಯೋಗಿತಾನವಚ್ಛೇದಕಪ್ರತಿಯೋ ||ಶಿವಶಿವ||
ಗಿತಾವತ್ತ್ವೋಭಯಸಂಬಂಧೇನ ಸ್ವಸಂಬಂಧವೃತ್ತಿತಾಯಾ ವೃತ್ತಿತಾಯಾಂ ವಸ್ತುತ್ವೇನ ಪ್ರಬಂಧಸ್ಯನಿರೂಪಿತವೃತ್ತಿತಾವತ್ತ್ವ ಸ್ವಾವಚ್ಛಿನ್ನನಿರೂಪಿತವೃತ್ತಿತಾವ
ತ್ತ್ವೋಭಯಸಂಬಂಧೇನ ಸ್ವಂ ವಸ್ತು ವೃತ್ತಿತಾಯಾಂ ವೃತ್ತಿತಾವತ್ತ್ವಾಚ್ಚ ಸಾಧ್ಯವನ್ನಿಷ್ಠಸ್ವಸಂಬಂಧಾವಚ್ಛಿನ್ನತ್ವ ಸಾಧ್ಯವನ್ನಿಷ್ಠಾವಚ್ಛಿನ್ನತ್ವೋಭಯಸಂಬಂಧೇನ ಸ್ವಂ ವೃತ್ತಿ
೨೨ ತಾ ಸಂಬಂಧಘಟಕಪ್ರತಿಯೋಗಿತಾಯಾಂ ತದ್ವತ್ತಾನವಚ್ಛಿನ್ನತ್ವಾಚ್ಚ ತಾವಚ್ಛೇದಕಾಭಾವಾದಾಂಯಾಂ ಚ ಭಾವಾಧಿಕರಣಾ ಯಸ್ಯನಿಷ್ಠವೃತ್ತಿಧರ್ಮಾವ
ಚ್ಛಿನ್ನತ್ವಸ್ಯ ತದ್ವತ್ತಾವಚ್ಛೇದಕತಾವಚ್ಛಿನ್ನವಿಷಯತ್ವ ಗಗನಾಭಾವಾವಚ್ಛೇದಕತ್ವೇನ ತಾದೃಶೋಭಯಾಭಾವಾದಾ ಯಾಂ ಚ ಭಾವಾಧಿಕರಣಾ ಯಚ
ಸ್ಯ ಪ್ರವೃತ್ತಿತಾನಿರೂಪಕತ್ವನಿವೇಶಾದ್ದೋಷ ಇತಿ ಚಾವಚ್ಛೇದಕಸಂಬಂಧವಿಶಿಷ್ಟತ್ವ ಘಟಿತತ್ವೇನ ಚ ತತ್ತದಭಾವ ನಿಷ್ಠ ವಸ್ತುವಿಶಿಷ್ಟತಾ
ವಚ್ಛೇದಕಸಂಬಂಧಾವಚ್ಛಿನ್ನವೃತ್ತಿತಾಯಾಂ ಘಟಿತಾದಿನಾ ಚ ತದಭಾವಪ್ರತಿಯೋಗಿತ್ವಾಸಂಬಂಧವಿಶಿಷ್ಟತ್ವ ಘಟಿತತ್ವೇನ ಪ್ರಾಮಾಣ್ಯಸ್ಯೋರಿ
ತ್ಯಾದಾವತಿವ್ಯಾಪ್ತಿರಿತಿ ಧ್ಯೇಯಂ|| ೧೫|| ನನು ಯೇನ ಯೇನ ಸಂಬಂಧೇನ ಹೇತ್ವಧಿಕರಣವೃತ್ತಿತ್ವಂ ತೇನ ತೇನ ಸಂಬಂಧೇನ ಸಾಧ್ಯವದ್ವೃತ್ತಿತ್ವಮುಕ್ತ

ద్యుప్రవృత్తిత్వాం చ తేన తేన సంబంధేనేతి నివేశ్యత్వాత్ తథా చ ప్రకారతా సంబంధావచ్ఛిన్నస్వరూపాది సంబంధేన హేత్వధికరణవృత్తి తదయోగోలక్షకవృత్తిభేదాభావే ఽపి
భయంవృత్తిత్వస్య ప్రతియోగిసంబంధేనాసత్వాదలం ప్రతియోగితావచ్ఛేదకావచ్ఛిన్నసంబంధేనేతి చ న్యాయ తత్తత్వం యోగ్యతా ... పూర్వోక్తరీత్యా ప్రతి
వ్యాప్తితాదవస్థ్యమితి న చ హేత్వధికరణవృత్తితావచ్ఛేదకవృత్తిత్వస్య ... భేదకాలిక హేతుతావచ్ఛేదకవత్వస్య ... హేత్వధికరణతావ్య
నిష్ఠ ... స్యావచ్ఛేదకసంబంధావచ్ఛిన్న ... ధికరణ ... స్యావచ్ఛేదకసంబంధావచ్ఛిన్న ... వృత్తితావదభావప్రతియోగితావచ్ఛేదకప్ర
తియోగితాకాభావత్వేతి త్రితయ సంబంధేన భేదవ్యాపకతా ... ప్రతియోగినిరూపిత ... సంయోగనిరూపిత ... సంబంధేనవ్యం
భేదకత్వ సమవృత్తితా ... వృత్తితా ... ఘటనిరూపిత ... వృత్తితాయాం ఘటనిరూపిత ... భావదశాం ... వృత్తి
తి ... ప్రతియోగినిరూపితవృత్తితావత్వ ... సంయోగనిరూపితవృత్తితా ... సంబంధేన ... ఉభయ ... వృత్తితావత్త్వా
చ ... సంబంధా ... సంబంధేన ... ఇతి న చ హేత్వధికరణనిరూపిత తద్వ్యక్త్య

ಕೃಷ್ಣ|| ಯೋಗಿಕಸ್ವರೂಪಸಂಬಂಧಾವಚ್ಛಿನ್ನವೃತ್ತಿತಾವಚ್ಛೇದಕಹೇತ್ವಧಿಕರಣನಿರೂಪಿತವೃತ್ತಿತಾಪ್ರತಿಯೋಗಿತಾಯಾ ತದ್ವಿಶಿಷ್ಟವೃತ್ತಿತಾವ್ಯಾಪಕತ್ವಸ್ಯ ಬೋಧದಸತ್ವೇನಾಸಂಭವಾ ||ವಿವರಣ||
ಪತ್ತೇರಿತಿ ಚೇನ್ನ ಹೇತ್ವಧಿಕರಣವೃತ್ತಿತಾಯಾಂ ಭಾಸಮಾನವೃತ್ತಿತಾವಚ್ಛೇದಕಸಂಬಂಧಾವಚ್ಛಿನ್ನತ್ವನಿರೂಪಿತವೃತ್ತಿತಾವಚ್ಛೇದಕತ್ವಸ್ಯ ಚ ನಿರೂಪಿತವೃತ್ತಿತಾವ
ಚ್ಛೇದಕತಾಪ್ರತ್ಯಯಸ್ಯ ಸಂಬಂಧಾವಚ್ಛಿನ್ನತ್ವಮಿತ್ಯನುಗಮಃ ತಥಾ ಚ ವಿಷಯತಯಾ ತಾದೃಶವಿಶಿಷ್ಟಸ್ವರೂಪಾದಿಸಂಬಂಧೇನೋಭಯವೃತ್ತಿತಾವಚ್ಛೇದಕತ್ವವಿರಹಾದಸಂಭವಾಭಾ
೨೪ ವಾತ್ ಸ್ವರೂಪಸಂಬಂಧಸ್ಯ ನಾನಾತ್ವೇನ ಚ ನಿರುಕ್ತಸ್ವರೂಪವಚ್ಛೇದ್ಯಭಯವೃತ್ತಿತಾವಚ್ಛೇದಕತ್ವವಿರಹೇಣಾಸಂಭವ ಇತಿ ಚೇನ್ನ ಉಭಯವೃತ್ತಿತಾ
ನಿರೂಪಿತ ~~[illegible]~~ ಸಂಸರ್ಗತಾವಚ್ಛೇದಕತಾಪರ್ಯಾಪ್ತ್ಯಧಿಕರಣಧರ್ಮಾವಚ್ಛಿನ್ನಸಂಸರ್ಗತಾನಿ
ರೂಪಿತತ್ವಸ್ಯ ಹೇತ್ವಧಿಕರಣವೃತ್ತಿತಾಯಾಂ ವಿವಕ್ಷಣೀಯತಾದೃಶಸ್ವರೂಪತ್ವೇನ ನಿವೇಶಿತತ್ವಾದಸಂಭವಾಭಾವಾದಿತಿ ಅತ ಏವ ತದ್ವತ್ತ್ವಮಯೋ
ಗಿಕಸ್ವರೂಪ ಏತದ್ವೃತ್ತಿತ್ವಮುಯೋಗಿಕಸ್ವರೂಪಾನವಚ್ಛಿನ್ನತ್ವಾವಚ್ಛೇದಕತ್ವೇ ಚ ತಾದೃಶಾನವಚ್ಛಿನ್ನತ್ವಾವಚ್ಛಿನ್ನಸಂಸರ್ಗತಾಕಘಟಿತತ್ವೇನಾವಚ್ಛಿನ್ನತ್ವಾವಚ್ಛಿನ್ನ
ವಚ್ಛಿನ್ನವೃತ್ತಿತಾತ್ವವ್ಯಾಪಕತ್ವಸ್ಯ ನಿರುಕ್ತಬೋಧದಸತ್ವೇನಾಸಂಭವಾಪತ್ತೇರಿತಿ ಉಭಯವೃತ್ತಿತ್ವಸ್ಯ ಚೋಭಯವಾಚಕೇನ ಪರಿತಮುಕ್ತಮಿತಿ || || ಸಮಾಪ್ತಮಿದಂ